

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv06i02

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 6 Issue 2
January 1924

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 6, Iss. 2)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעכטיגקייט

פרייטאג פון טאג
לערער, פארשער
נישט אידן, און די
וועלט וועט זיין
אויפגעוועקט!

בזכרתי החסותי
ולא ארפת.
(אונז, כ"ז, ט.)
זון פון גערעכטיגקייט
קיום השלש איך זיך
שטערק, און וועל
איהר נים שלשען.

אפיציעלער ארנאז פון דער אינטערנעשאנאל ליידים נארמענס ווארדערס יוניאן

Vol. VI. No. 2.

New York, Friday, January 11, 1924

פרייטאג, דעם 11טען יאנואר, 1924

PRICE 8 CENTS

דער פערטער יעהרליכער מיטינג פון גענעראל עקזעקוטיוו באאדער

צו אראנזשירען א קאנווענשאן פון
אזא גרויסער ארגאניזאציע, ווי עס איז
אונזער אינטערנאציאנאל, איז גאָר נישט
אזא לייכטע זאך, ווי איינער קאן עס זיך
פארשטעלען. עס איז פארבונדען מיט
גאָר א סך ארבייט, און אויפ'ן מיטינג פון
דער באאדער וועט פרעזידענט זינגאן בא-
שטימען א ספעציעלע קאנווענשאן-קאָ-
מיטע, וואָס וועט דארפן אראנזשירען
די קאנווענשאן.
אויף דעם מיטינג וועט אויך באריכ-
טעט ווערען וועגען די אלע קאנפערענ-
צען, מיטינגען און דיסקוסיעס וואָס זיי-
נען פארגעקומען אין אונזער יוניאן אין
באצוג די קאנסטרוקטיווע פראגראם, וואָס
דער גענעראל עקזעקוטיוו באאדער האָט
אויסגעארבייט און אנגענומען אויף זיין
פריהערדיגען מיטינג אין שיקאגא, און
שריטע וועלען גענומען ווערען ווי אזוי די
פראגראם זאל איינגעפיהרט ווערען אין
לעבען.
דאן קומען די אלע טרייד און ארגא-
ניזאציאנס-פראגען, וואָס מוזען אויפסור-
מען אויף יעדער פערטעלייכען מי-
טינג פון דעם באאדער, און עס וועלען אויך
אויסגעהערט ווערען די פארשיידענע קא-
מיטעס, וואָס קומען געווענליך צו יעד-
דעם מיטינג פון גענעראל עקזעקוטיוו בא-
אדער, פון אונזערע לאקאלע און דזשיאנט
(שלום אויף זייס 7).

היינט, מיטוואך, דעם 9טען יאנואר,
אין דער צייט ווען די שורות ווערען גע-
שריבען, עפענט זיך אין פילדעלפיה דער
7טער, פערטעלייכער מיטינג, פון גע-
נעראל עקזעקוטיוו באאדער פון אונזער
אינטערנאציאנאל. אויף דעם מיטינג
וועלען אויסגענומען ווערען א גאנצע
רייזע וויכטיגע פראגען, וועלכע ווארטען
אויף אן ענטפער אין באצוג די פארשייד-
דענע פאסירונגען אין אונזער יוניאן אין
די לעצטע עטליכע מאנאטען.
ווי געווענליך, וועט דער מיטינג
אפריהער אויסגעהערט באריכטען פון פרע-
זידענט זינגאן, פון סעקרעטארי-טער-
זשורער באראק און פון די ווייס-פרעזי-
דענטען וואָס זיינען אקטיוו אין דער יו-
ניאן. יעדער וועט באריכטען פון זיין
באזונדער אקטיוויטעט און דאָס וועט שא-
פען א בילד פון דער גאנצער רוישיגער
טעטיגקייט אין אונזער יוניאן פאר די
לעצטע עטליכע מאנאטען.
דאָס ערשטע וועט דער מיטינג זיך
פארגעמען מיט'ן איבערצייגען די שטי-
מען פון דער רעפערענדום אפשייטונג,
וועגען דער קאנווענשאן-שטאדט. דאָס
הייסט, וועלכע שטאדט, באַסטאָן צי באל-
טימאָר, איד אויסגעלייכען געוואָרען פון
די מיטגלידער, וואו עס זאל זיין אונזער
געקסטע קאנווענשאן, וואָס דארף פאָר-
מען דעם קומענדען מאנאט מאי.

די קאנפערענצע אין באַסטאָן ברענגען נומע רעזולטאטען

דער ערשטער מיטינג פון דעם פאראייניגטען דזשיאנט באאדער קומענדיגן
דאָנער שטאג.

מיר ווינשען גלייך דעם נייעם פאר-
אייניגטען דזשיאנט באאדער אין זיין אר-
בייט. די פאראייניגונג וועט געוויס זיין
צום גוטען פון די אלע אנגעשלאסענע לאַ-
קאס, און וועט בריינגען נוצען אלע מיט-
גלידער פון די אינטערנאציאנאל לאקאלע
אין באַסטאָן.

אינהאלט-פארצייכנים

„גערעכטיגקייט“ נומער 2.

1. אינטערנעשאנאל יוניאן באַסטאָן געפֿענט
2. מיט ערפֿאָנג — א סטעף רעפֿארטער.
3. מיטינג פון דזשיאנט באאדער פון דער
4. קלאָס און רעספּאָנסע יוניאן — 7. לאַנגער.
5. ערווייטערטע באַסטאָן נאָטיצען. איינציג פאר
6. סירונגען אין לאַקאָס 8 — 7. רובין.
7. די לעצטע פאסירונגען אין דער ריינקאָס
8. מאַכער יוניאן. לאַקאָס 20 — 8. פרידמאן.
9. זייט 6. איז דער ברענגענדיג קלאָס מאַכער יוניאן
10. לאַקאָס 11 — א. מאַשנער. טרייד און אר-
נאציאנאלע פראגען.
11. זייט 7. א. מאַשנער (ערצעהלונג) — מ. שמואל-
זאָל.
12. זייט 8. פון רעפֿארטער נאָטיציביכער.
13. זייט 9. די ערשטע פאסירונגען פון אייראפעאישען פרי-
זיס — דער ערשטער פראגע. די ווייטע
14. האָט — נפתלי גראָס.
15. זייט 10. ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל
16. איז דער פרעסע 7. פינקעלשטיין. קורצ
17. און שאַרף — א. י. ב. 3.
18. זייט 11. די איבערגעהערענדיג אין דעם ענגלישען
19. פארלאמענטאריעם — לעאָן לאַזאָנאָוויטש.
20. זייט 12. א. שטערנעוואָס פון אינטערנאציאנאלען מיטינג ביי
21. די ריכטיגמאכער יוניאן לאַקאָס 17 — דזש.
22. העלער. אינטערנעשאנאל קאליגאדאָר — ה.
23. סטאָלמאן. א יובילאום פון רויז — דער
24. לעבעדיגער. זייט פון יוניאן העלס סענסער.
25. זייט 13. קורצע שטופעס. פארשיידענעס.
26. זייט 14. זאכען נום צו ווייטען.
27. זייט 15 און 16 — ארווערטיימענס.

ווי עס איז שוין געווען געמערקט אין
די „גערעכטיגקייט“, האָט פרעזידענט זינג-
מאן לעצטע וואָך באזוכט באַסטאָן, און
זיין באזוך האָט געבראכט גוטע רעזול-
טאטען.
קודם כל האָט ער דאָרט געהאט איי-
ניגע קאנפערענצען מיט די דזשיאנטס
און מאנופעסטורערס פון דעם טרייד,
מכה באנייען דעם טרייד אנרימענס, וואָס
וועט אויסגעהן דעם קומענדען 15טען
פערבואר, און ווי עס שיינט, וועט דורך
די קאנפערענצען קומען צו אן אויסגלייך
צווישען ביידע צדדים אויף א פירליכען
אופן, אָהן א פארביטערטען שטרייט.
פֿעקטורענט זינגאן האָט שוין אויך,
זינגאן דאָרטען, פארענדיגט די ארבייט
צו פאראייניגען אלע אינטערנאציאנאל
לאקאלע אונטער איין דזשיאנט באאדער.
איצט איז שוין זיכער, דאָס לאַקאָס 7,
די ריינקאָס מאַכער יוניאן, וועט אויך
זיין פארטרעטען אין דעם דזשיאנט
באאדער.
אין באצוג די פאראייניגונג פון אלע
לאקאלע אין באַסטאָן אונטער איין דזש.
באאדער, איז אויסגעקומען דעם פרעזידענט
צו האָבען מיטינגען מיט די פארשטעהער
פון ווייטע און דרעסמאכער יוניאן, לאַ-
קאָס 49, מיט דער ריינקאָס מאַכער יו-
ניאן, לאַקאָס 7, און אויך מיט קלאָסמא-
כער לאַקאָס, און ביי יעדע מיטינגען
זיינען אויסגעארבייט געוואָרען די אלע
אייגענעלייטען פון דער פאראייניגונג,
און ווי מיר הערען, וועט דעם קומענדען
דאָנערשטאג שוין פאָרקומען דער ער-
שטער מיטינג פון דעם פאראייניגטען
דזשיאנט באאדער.

מאכט ווארע פאר דעם ארבייטער!

שטארק באַפעסטיגט איז די פֿרווילעניע; געפֿאָרעט איז דער געלד-מאָנאָפּאָל
געגען אלערליי מאָנאָפּאָל, און פֿרווילעניע און מאָנאָפּאָל זיצען אין זייער שטארק
באוואכטער פעסטונג, און עס קומט זיי גאָר אויפ'ן געדאנק נישט, אז איינער קאן
ווי ארויסטרייבען פון זייער פֿארפעסטיגטער פּאָזיציע.
ווער קאן עס גאָר וואַגען?
זיכער נישט אַט יעדע קליינע, שוואַכע ברואים, אויף וועלכע זייער פֿוס האָט ערשט
נישט לאנג געטראָטען מיט אזא געפֿיהל פון הנאה און פֿון זיכערהייט! זיי, די דער-
שלאַגענע, די מוסלאַמע, די אָפּגעריסענע, די הונגעריגע, די נאָקטע — ווי קען דאָס
גאָר מעגליך זיין?
און פֿרווילעניע און מאָנאָפּאָל קיינלעך זיך פֿון געלעכטער ביי אזא געדאנק. זאָ-
לען זיי גאָר פרובירען! און זיי וועלען ערשט דערפֿיהלען דעם דרוק פון אונזער
קנאָטע!
אַבער, שאַ... קלאָפט נישט איינער אין טיר? ניין, עס דוכט זיך גאָר אויס.
ווי קאן איינער גאָר צוקומען? אַבער דער קלאָפּ הילכט אלץ שטארקער און
שטארקער. ווער קאן עס זיין? שוין-זשע טאקע אַט די אָפּגעריסענע, די שְקלאָפּען,
וועלכע זיינען ערשט געכטען געטראָטען געוואָרען פֿון אונז מיט די פֿיס? שוין-
זשע, אַט די נאָרישע ברואים, וועלכע מיר האָבען אזוי אַפּט געברויכט פֿאַר קאָנאָנען-
פֿלייש? אַבער דאָס קאָנאָנען נישט זיין!
— ווער קלאָפט?
און עס עטפערט א שטימע, אי אזוי מאָדע באַקאנט, און דאָך גאָנץ אונבאקאנט:
מיר! עפענט!
דאכט זיך, עס איז די שטימע פון אַרימקייט, פון גוים, פון עלטער. אַבער, ווי
האָט זיך עס געענדערט איהר גאנצער טאָן!
אין גאָר אַמאָל פרעגען פֿרווילעניע און מאָנאָפּאָל: ווער זיינט איהר? וואָס
וואַלט איהר? ווער האָט געשיקט גאָר אייך?
אין עס הערט זיך דער ענטפער:
מיר זיינען די אַרימע, די באַ'גול'טע, די באַרויבטע, וועמען איהר האָט ביז איצט
באָהנערעלט ווי שטויב אונטער אייערע פֿיס.
וואָס מיר ווילען? מיר ווילען אויך אַרויסטרייבען פון אייערע פעסטונגען און
פֿאַלאַצען; מיר ווילען לעבען, לעבען, ווי מענשען דארפֿען לעבען; מיר ווילען גע-
ניסען פֿון אלץ, וואָס מיר שאַפֿען, און וואָס איהר האָט ביז איצט אוועקגעריבט פון
אונז! מיר ווילען מאַכען א סוף צו אייער מאַכט, וועלכע איז געווען א פֿלוק פֿאַר
אונז, און פֿאַר דער גאנצער וועלט!
ווער האָט גאָר אונז געשיקט? מיר זיינען אַל ל י י געקומען, מיט אונזער
פֿרויען ווילען; מיר זיינען געקומען, ווייל מיר האָבען אויסגעפֿונען, אז מיר זיינען
שטארקער פֿאַר אייך, קלוגער פֿאַר אייך און נישט דער ערך וויכטיגער פֿאַר אייך.
אַרפֿאָנעפֿאלען זיינען די שופֿען פון אונזערע אויגען. איהר קענט אונז נישט מעהר
סטראַשען מיט כאַפּס, מיט תּוהו ובוהו ווען איהר וועט נישט מעהר געוועלטיגען איר
בער אונז. מיר ווייסען, אז דאָס זיינט איהר, וואָס האָט געבראכט דעם תּוהו ובוהו
אין אונזער לעבען.
— אַבער, איהר זיינט דאָך משוגע — צישען ווי גיפֿטיגע שלאַנגען פֿרווילעניע
און געלד-מאָנאָפּאָל. — ווער וועט פֿאַר אייך פֿיהרען די רעגירונג? וואו זיינען איי-
ערע פֿריי-מיניסטערען, כאַכ-כאָל! ווער וועט פֿאַרוואַלטען איבער די פינאַנסען?
וואָס וועט איהר טאָן אָהן אונז, די פינאַנסירען, די קאָפּ-מענשען, איהר אונגלייכע
פֿאַרלענדעטע? באַדענקט זיך, וואָס איהר טוט.
און ארבייט ענטפערט:
ווער וועט פֿיהרען די רעגירונג? אזוי פֿיהרען די רעגירונג, ווי איהר האָט גע-
פֿיהרט, וואָס קאָן שוין זיין ערגער? אייערע באַלדווינס, אייערע, זיך דזשארדזשעס,
אייערע אַסקוויטס — וואָס האָבען זיי מעהר געטאָן, ווי געהאַלטען אין איין נאָרען
אונז? מיר האָבען נישט אזעלכע געשליסענע צונגען צווישען אונז. מיר האָבען אַבער
עהרליכע, קלוגע מענשען; אונזערע מעקאָנאָלרס, אונזערע וועבס, אונזערע הענדער-
סאָנס, אונזערע סאָמאסעס, אונזערע באַנפֿילרס — מאַכט פֿלאַץ פֿאַר זיי! זיי וועלען
ערשט ברענגען די ריכטיגע אָרדנונג.
ווער וועט פֿאַרוואַלטען אונזערע פינאַנסען? אַבער האָט איהר נאָרניט געהערט
פֿון די עטליכע און צוואַנציג ארבייטער בענס אין די יונייטעד סטייטס! האָט איהר
גאָר נישט געהערט פון אונזערע ארבייטער-פינאַנסיסטען, די סטאָנס, די בריידס, די
קאָפּלואַוויצעס, די באַראַפּס, די הילמאנס? האָט איהר נישט געלייענט, ווי אין עס-
ליכע שטונדען לעצטען שבת האָט די נייע ארבייטער-באַנק, די אינטערנעשאנאל יו-
ניאן באַנק, אריינגענומען באלד א מיליאָן דאָלאַר? האָט איהר נישט געהערט, ווי אן
אַרימע פֿרוי האָט די ערשטע אריינגעבראכט איהרע אָפּגעשפּאַרטע דאָלאַרס, ווייל זי
האָט גאָר צוטרוי צו דער ארבייטער-באַנק?
גענוג שוין אייך, פֿרווילעניע און מאָנאָפּאָל, צו מאַכען די פֿוילע שטייט. עס
וועט אייך נאָרנישט העלפען. אייער שטונדע האָט געשלאָגען. גענוג געבושעוועט,
גענוג שוין מעשליכע בלוט פארנאָמען! גענוג הונגער און ערנידערונג איהר דער
וועלט געבראכט אונטער אייערע פֿאַלשע פרעסענויעס. די וועלט האָט אייך קיינ-
מאָל נישט באַדארפֿט. איצט אוראיי נישט. דער ארבייטער האָט ערוואַכט; ער האָט
אויך דערקענט אין אייער גאנצער נוצלאַזיגקייט און שערליכקייט. אזעלכע! מאַכט
פֿלאַץ פֿאַר דעם ערוואַכטען, רענקענדען, ענטשלאָסענעם און ציל-באוואוסטען אר-
בייטער!
בת קול.

אינטערנעשאנאל יוניאן באַנק ערפֿענט מיט גרויס ערפֿאָלג; אַרום א מיליאָן דאָלער אין דעפֿאָזיטס
דעם ערשטען טאָג; זעהט זייט 2 פון היינטיגער צייטונג; עפענט א סייזוינג אקאונט אין אייער באַנק

דער יעדליכער באל פון פרייטאג דעם שבת

דעם שבת אווענט, דעם חמשה עשר, איז דער יעדליכער באל פון דעם 1. פון שרייבער פאראייניגט, אין דער שטימונג פון 71טע רעזולוציע, 14טע סטריט אין פארק עוועניו, ניו יארק.

דער שרייבער באל איז געווארען א יעדליכע אינסטיטוציע ביי דער אידישער אינטערנענץ אין ניו יארק, און עס איז זיכער, דאס דער באל וועט זיין שוין ערפאלג דעם יאָהר, ווי ער איז עס געווען אלע מאל פריער. אויך דעם באל טרעף פון זיך צונויף די שרייבער מיט די לעצטע און מען פארברענגט דאָרט אויך א זעהר אנגענומען אופן. א חוץ דעם וועט לען טאקע זיין דאָרט אייניגע שטרעק שפאנס: א צייגער כאָר, דער שרייבער טער רינג כאָר, דער בארימטער אידישער גבור וישא ברייטבארד וועט ווייזען זיינע גבורות, קארטוניסטען וועלען צייכענען בארימטע איסט-סיידער טיפּען, און נאך און נאך. אין איין וואָרט, מען וועט דאָרט מען זיך אמוזירען אויפ'ן שעהנסטען אופן.

ש. ניגער וועט לעקטורירען אין אין פילאדעלפיה

ש. ניגער וועט לעקטורירען איבער „דער שרייבער און דער לעזער“, פאר אונזערע מיטגלידער, אין פילאדעלפיה, פרייטאג אווענט, דעם 18טען יאנואר, אין 1035 ספרוס סטריט. איינשריט איז פריי פאר מיטגלידער, פון אונזער אינטערנענץ.

פראוואצירען ווי, אז דער ספויטס-שטורניז וועט באשולען דעם שפיס פון דער יוניאן.

און אט די אלע נעמיינהייטען ווענען דער יוניאן ווערט געטאן פון דעם „ליי-קען“ געזינדעל מאלומרשט אין נאמען פון דער סאציאלער רעוואלוציע!

שפויט-שטורניז, שטעלען די שרייבונג פון דעם 1. פון שרייבער פאראייניגט, אין דער שטימונג פון 71טע רעזולוציע, 14טע סטריט אין פארק עוועניו, ניו יארק.

דער שרייבער באל איז געווארען א יעדליכע אינסטיטוציע ביי דער אידישער אינטערנענץ אין ניו יארק, און עס איז זיכער, דאס דער באל וועט זיין שוין ערפאלג דעם יאָהר, ווי ער איז עס געווען אלע מאל פריער. אויך דעם באל טרעף פון זיך צונויף די שרייבער מיט די לעצטע און מען פארברענגט דאָרט אויך א זעהר אנגענומען אופן. א חוץ דעם וועט לען טאקע זיין דאָרט אייניגע שטרעק שפאנס: א צייגער כאָר, דער שרייבער טער רינג כאָר, דער בארימטער אידישער גבור וישא ברייטבארד וועט ווייזען זיינע גבורות, קארטוניסטען וועלען צייכענען בארימטע איסט-סיידער טיפּען, און נאך און נאך. אין איין וואָרט, מען וועט דאָרט מען זיך אמוזירען אויפ'ן שעהנסטען אופן.

און דער „פארווערטס“ פארענדיגט מיט די פאלגענדע ווערטער:

„דער פאל מיט מרס. קאָן האָבען די לינקע אויפגעקאפט און נוצען עס אויס אין זייער בלעטל און שטענדיקען, אין וועלכע זיי חור'ן איבער דויעלעך בלוליים, וועלכע די באַסעס מאַכען ביים ספויטס שטורניז גען דער יוניאן.“

„זייערע פאסקוילען ווערען געדריקט אין ענגליש און בייבליש, כדי עס זאל גרייכען דעם ספויטס-שטורניז און אויך שוין אופן.“

ענינים פון אונזער אינטערנענץ און דער פרעסע

דיך פאליטיק, און ווי דער „פארווערטס“ גיט עס איבער:

„אוינגע לינקע, געוועזענע מיליטערע פון דער אינטערנענץ, ליידיג גארממען וואַרקערס יוניאן, האָבען זיך אונטערגעגעבן צו פראוואצירען געגען די שיקאגער קלאָסיק מאַכער קאָלאָס און זיי שטעלען זיך מיט אַ פון קיין מיטעל, אבי זייער ציל צו באַשטענען טימער און רויסערייזען זאל עררובט ווערען. „זייער לעצטער פאסקויל, וועלכע זיי האָבען די טעג צופוילט אין מאַרקעט ספּירט און אין די דרעס און קלאָס שטער באַזוכט זיך אויף אַ פאַסירונג אין די ניו סטיל דרעס שפּאַ, וואָר עס אַרבייטען פּינט אַרבייטער, פון וועלכע מרס. קאָן איז די שפּאַטשעליריז.“

„אין דויען שפּאַ האָט געאַרבייט אַ פרעסער, וועלכער איז מרס. געוואָרען און האָט געטוישט פאַרלאָזען דעם שפּאַ אויף עטליכע וואָכען. ער האָט פאַרלאָזען די אַרבייט מיט דער פאַרשטענדונג, אז ווען ער וועט קומען פון האַפּטפּאַל, וועט ער קריגען זיין פּאַל צוריק.“

„ווען ער איז בעסער געוואָרען, איז ער געקומען צו די עקזעקוטיוו באַרד פון לאַ-קאָ 15 און האָט געבעטען זיין פּלאַץ. די עקזעקוטיווע האָט באַשלאָסען, אז דער פרעסער, וועלכער האָט פאַרנומען זיין פּלאַץ, מוז פאַרלאָזען דעם שפּאַ, וואָס דאָס איז די פּאַ-ליטיק פון דער יוניאן.“

„ב. רופער, דער בונדעס-איידזשענט, און מ. דאלניק זיינען ביידע שוועק און שפּאַ און געזאָגט דעם פרעסער, אז ער מוז צוריקגעבען דעם פּלאַץ צו דעם פרעסער, וואָס איז געווען קראַנק. זיי האָבען אויך געלאָזען וויסען דעם באַס, אז דער שטער פרעסער דאָרט צוריק אויפגענומען ווערען און דער ניוער פרעסער מוז אַרונטער.“

„אָבער דער באַס האָט זיך אַנטוואָנט שניצן שטעלען דעם שטען פרעסער. וויפיל רופער און דאלניק האָבען מיט איהם איינגעפּענעט, האָט עס נישט געשטעלען. ווען דער בונדעס-איידזשענט איז באַשטאָנען אין נאָמען פון דער יוניאן, אז ער מוז צוריק שטעלען דעם שטען פרעסער, איז דער באַס איהם באַשטאָנען.“

„דער ניוער פרעסער האָט אויך נישט גע-וואָלט פאַרלאָזען דעם שפּאַ. ווען דער בוי-נעס-איידזשענט האָט געזעהן, אז ער קאָן גאָר נישט טאָן, האָט ער געחייסען מרס. קאָן, די

אינטערנענץ-שאנאל יוניאן באנק

די באנק פון די אינטערנענץ-שאנאל

עפענען זיך שבת דעם 5 יאנואר

10 אַזייגער אין דער פריה

נאך איידער די טירען עפענען זיך זיינען די דעפא-וואַרס פארזיכערט מיט א פערטעל מיליאן דאללאר קעפיטאל און א פערטעל מיליאן דאללאר סירפלוס, צו באשיצען זייערע דעפאזיטן.

זעהר וועניג בענק עפענען זיך מיט א סווי-ר-פלוס, וואס איז אזוי גרויס ווי דער קאפיטאל. די אינטערנענץ-שאנאל יוניאן באנק האט עס בכיון געטאן, אום צווייפאך צו פארזיכערען די געלדער פון איהרע דעפאזיטאָרס.

יעדער איינצעלנער ארבייטער פון די הונדערטער טויזענדער וואס שטעלען צוזאמען די אינטערנענץ-שאנאל, איז אן עקסטרא גאראנטי, אז די באנק פון דויע אינטערנענץ-שאנאל וועט זיין זיכער און ראיעל.

סייווינג-דעפאזיטס וועלען קריגען 4% אינטער-רעסט, און א העלפט פון די פראפיטען פון דער באנק אריבער די רעגולערע דיוידענדס פאר די שער-האל-דערס. די באנק וועט טאן אלעס, וואס אנדערע רא-יעלע באנקען טוען אין באצוג צו ביונעס-אקאונטס, משעק-אקאונטס, סייווינגס-דעפאזיטס און דאס גליי-כען.

אויסער דעם וועט די באנק שיקען געלד נאך יו-ראפ, אין אמעריקאנער דאללארס, און וועט פארקויפן שיפס-קארטען.

די אינטערנענץ-שאנאל יוניאן באנק וועט זיין א פאלקס-באנק אין שעהנסטען זין פון וואָרט.

International Union Bank

Fifth Ave. and 21st St., New York City

Abraham Baroff,
President

Philip R. Rodriguez,
Vice-Pres. & Manager

Philip Kaplowitz,
Cashier

מיטגליד פון דזשאנט באארד פון דעה קלאוק און דרעסמאכער יוניאן

דער ערשטער מיטגליד פון טרייד קאונסיל אין קאנעטיקוט סטייט

פערזענלעך באראק, ווייס פרעזידענט האלפערין, ארגאניזירט שייב אין פאר- שטעלער פון דער אמעריקאנער ארבייטער באנייגונג אדרעסירט דעם מיטגליד.

אין גי' היינעם, אין "האטעל נאדער", אין קאנעטיקוט וואו אונזערע מיטגלידער פון דעם טרייד קאונסיל, וואס באשטעט פון די שטאט אינטערנעשנאל לאקאלס וואס געפינען זיך אין קאנעטיקוט סטייט, וואס איז א וויכטיגער אויפטא, ביז יעצט האט יעדער לאקאל געארבייט פאר זיך אליין און איינער האט נישט געוואוסט פון צווייטע, קאמט זיי ווייניג נאנט נאך הענטע קריגס צווישן זיך, ווייניג ווי דאך אלע לאקאלס פון דער זעלבער אינ- טערנעשנאל יוניאן, פון זעלבן פלייש און בליט, און וועלכע האבען צווישן זיך גאר א סך געמיינשאפטליכע, וועלכע האבען פאסטש די זעלביגע אינ- טערנעשנאל קאמטש ווי ווייניג צוליב פאר- צוועקען אונטער זיך אין באזונדערע לא- קאלס, דער טרייד קאונסיל אין קאנעטיקוט דעם געווארען אונטער'ן איינפלוס פון דעם איסטערן ארגאניזאציען פארמאט מענטשן אונזער אינטערנעשנאל, פון וועלכע ווייט צווייטערט דאס האלפערין דין אין דער מענדזשער, און דעם דער פערסענלעך קומט געוויס קרעדיט פאר דעם אויפטא.

אויף דעם ערשטען מיטגליד פון דעם טרייד קאונסיל וויינען אונזערע געווען צו צוויי רעלעגאטען פון יעדן פון די שטאט אינטערנעשנאל לאקאלס פון דעם סטייט, עס איז אויסגעארבייט געווארן דעם פראגראם פאר זיין טעטיגקייט און ס'וויינען אויסצורעוועהלעך געווארען בא- שטעט, א משעמאל און א סעקערעטער.

פינאנץ באריכט פון די יוניטי הויז אין פארעסט פארק

אינוועסטירט	965.43
קערענט פארשענען:	
קעש-מאנעט קא. באנק	44.44
קעש-מא. סטראנדעברג באנק	10,449.30
וואר סיווינגס סעכעס	250.00
אומסטענדיג אקאונטס	170.70
לאנסט	00.00
סאמאל	\$ 10,974.44
דיפוינדר רעכענונגען צו עקספענס:	706.85
ליגאל עקספענס	36.06
נייט-גענעדיגטע איינשורענס	
סאמאל	\$ 743.51
סאמאל פארשענען:	\$ 114,944.90
חובות, פאנדען און סוירפלוס:	
1 מער סטראנדעברג, צעהלבר	\$ 20,000.00
2 מער סטראנדעברג, צעהלבר	10,000.00
באלדיגע חובות:	
אינטערעס אויפ'ן 1 סען	1,325.00
אינטערעס אויף די געלד,	
וואס קומט לאק. 22	1,699.10
שולד צו לאקאל 25	15,125.01
סאמאל	\$ 18,149.11
פאנדס:	
ביבליאטעק	877.08
רעזירווס:	
פארקלענערונג פון ווערט פון	
געקויפטע עקוויפמענט	7,913.52
פארקלענערונג פון ווערט פון	
פאמיליען עקוויפמענט	87,500.00
סאמאל	\$ 45,413.52
שערס	851.00
סאמאל חובות און פאנדס	\$ 104,790.71
סוירפלוס-פאר דער גאנצער צייט	
פון עקוויפמענט	11,154.19
סאמאל חובות, פאנדס און	
סוירפלוס	\$ 114,944.90

צו די עקוויפמענט באארדס פון די לאקאלס 22, 25, 35 און 66. אויף דעם סטראנדעברג פון דער יוניטי הויז קאמיטע האבען מיר געקויפט די ביכער און נאכגעזעהן אלע רעקארדס פון דער יוניטי הויז אין פארעסט פארק, פאר דעם סיומן 1923, און מיר זינען דא איבער דעם באריכט פון דעם פארק. מיט דאס וואס מיר האבן געזעהן, פארעמאלט אונזער באריכט לעזט זיך ווי פאלגט:

דער באריכט לעזט זיך ווי פאלגט:

מיר האבען נאנט גענוי אונטערוואכט די ביכער און אקאונטס פון דער יוניטי הויז אין פארעסט פארק, פאר דעם סיומן 1923, און אלע איז אפגעשטעלט געווארען און אלע רעסיס ווייניג נאך געזעהן געווארען, און בייליגענד וועט איהר געפינען א פאלשטענדיגען באלאנס שייט פון אלע איינגעהאנגען און אויסגא- בען און אויך פונ'ם גאנצען פארמענען פון דער יוניטי הויז.

דאס פארמאלט פאר דעם סיומן 1923, פאלגט מיט'ן לאנד ארום קאסט 85,000 דאלאר, ווייט מען האט געקויפט דעם פאלשטען פארמאלט פארשטיי- דענע זאכען, וואס באטרעפט 11,457.98 דאלאר, עס וויינען דורך דער צייט אויך געמאכט געווארען נייע איינריכטונגען וואס וויינען נויטיג געווארן, און דאס בא- טרעפט 5,803.54 דאלאר, דאס באט, אלע דאס באטרעפט פארמענען פון דעם פאלשטען באלאנס איז די סומע פון - 102,261.52 דאלאר.

און אין א פולער, איינעמיינדער בא- לאנס-שייט פון דעם ארויספאר:

פארמענען:

ליקס פארמענען:

לאנד, ביבליאטעק און עקוויפ- מענט

אייגענענדענע סעמס פון די "גערעכטיקייט"

די מענדזשעמנט פון אונזער פאבליקיישאן דעפארמענט גיט יעצט אפ אייגענענדענע סעמס פון די "גערעכטיקייט", פאר'ן יאהר 1923. דער בוך וועט האבען א פולע אינהאלט-פארצייכניס פון אלץ וואס איז ערשינען אין די "גערעכטיקייט" אין פארלויף פונ'ם יאהר, עס וועט זיין לייכט צו געפינען אלץ וואס מען וויל נאכזעהן.

די סעקערעטער פון די לאקאלס וואס ווילען האבען א געבונדע- נעם בוך וואלען גלייך זיך ווענדען צו אונזער פאבליקיישאן דעפארמ- סעמס, אין 8 וועסט 16טע סטריט, ניו יארק.

סטיין" איז געשטעלט געווארען, נאך דעם ווי די פירמע האט דעפאויטעט א סעקורייטי, פארזיכערונג, אז אלע אר- בייטער וועלען ארבייטען אונטער דעם וואך-ארבייט סיסטעם.

ברודער שוסטערס באריכט ווערט גוטגעהייסען.

ברודער פינקאססקי באריכטעט, אז זינט זיין לעצטען באריכט האט זיין אפיס אסערנעט צו 315 קאמפליינטס און קאנ- טראלס.

די שפעטער, "בארגעשטיין" און "רעד- ניק" וויינען ערקלערט געווארען אין סטרייט פאר ארגאניזאציעס צוועקען.

ברודער פינקאססקי'ס באריכט ווערט גוטגעהייסען.

ברודער פרוואמט באריכטעט, אז דער סטרייט גענען, "איינבלינדע און טא- קאססקי" ווערט נאך אפגעפירט.

ברודער פרוואמט באריכטעט אויך, אז זיין אפיס האט קאלעקטעט 281 דא- לער אין בעס פיי אין 2,000 דאלער אין סעקורייטיס פון ניי געסעמלעטע שפע- ר. ברודער פרוואמט'ס באריכט ווערט גוטגעהייסען.

ברודער שעכטער באריכטעט, אז זינט זיין לעצטען באריכט האט ער אסע- נעט צו 75 קאמפליינטס.

ברודער שעכטער באריכטעט אויך, אז ער האט געהאט טראבעל מיט דער פיר- מע, "א. קאהען", וועלכע פירמע האט ארונטערגענומען 5 דאלער פון די וויי- זשעס פון פרעסער קליין. נאך דעם ווי די פירמע האט צוריקגעגעבן דעם פרע- סער די 5 דאלער און איהם רעאינסטיי- מעט, איז דער טראבעל געשליכטעט גע- ווארען.

ברודער שעכטער באריכטעט ווייטער, אז די פירמע, "שעלצער באגדערס", וועל- כע האט געארבייט פאר, "טשאס. מיזעל" האט גארשפראכען מעהר סין ארבייט נים צו טאן פאר דער פירמע ביז די לעצ- טע וועט סעמלען מיט דער יוניאן.

ברודער שעכטער'ס באריכט ווערט גוטגעהייסען.

ברודער סלוצקי באריכטעט, אז דער סטרייט גענען, "דאס. פאלאנסקי", 29 וו. 30טע סטריט, וועלכער האט אויסגעשלא- סען זיינע ארבייטער אויף דער פרעסענ- זיע, אז ער געהט ווערען א דזשאבער, אין געסעמלעטע געווארען נאך דעם ווי די פיר- מע האט צוגעשטימט צוריק צו עפענען א פעקטארי אויף די אלטע קאנדישאנ- ס. ברודער שיינ באריכטעט, אז די פאל- גענדע שפעטער וויינען ערקלערט געווארען אין סטרייט.

פראנצ' קלאוק קאמפאני, מיט 7 מענ- שען אין סטרייט.

יוניטער דרעס קאמפאני, מיט 6 מענשען אין סטרייט.

קאלאמביא נאוועלטי דרעס קא., מיט 7 מענשען אין סטרייט.

גאלדען מייד דרעס קא., מיט 22 מענשען אין סטרייט.

סופערמארט דרעס, מיט 15 מענשען אין סטרייט.

גרינפילד, מיט 14 מענשען אין סטרייט.

הארלעם דרעס קאמפאני, מיט 13 מענשען אין סטרייט.

מעקס מערלין, מיט 16 מענשען אין סטרייט.

סאן-ריי דרעס קאמפאני, מיט 12 מענשען אין סטרייט.

קאפלאן און גלאסמאן, מיט 6 מענ- שען אין סטרייט.

די פאלגענדע שפעטער וויינען געסע- טעלט געווארען:

דאס. פאלאנסקי, 29 וועסט 30טע סט.

דאס. פאלאנסקי, 55 וו. 16טע סט.

עסלע ראון דזשעמאן, 36 איסט 8טע סט.

א. פייערשטיין, 15 וו. 26טע סטריט.

באצוג דעם ארגאניזאציען קאמפליין, וועלכע די יוניאן געהט איצט אפגעהי- רען דעם דרעס סטרייט, ערקלערט ברודער שיינ, אז אלע פלענער וויינען שוין אויס- געארבייט געווארען און דער קאמפליין וועט זיך אפמאנען געסעמט וואך.

ברודער שיינ'ס באריכט ווערט גוט- געהייסען.

לואיס א. לאנגער, סעקערעטאר.

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union

Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.

MORRIS SIGMAN, President

S. YANOFSKY, Editor.

A. BAKOFF, Sec'y Treas.

ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.

Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.

Vol. VI. No. 2. New York, Friday, January 11, 1924

Entered as Second Class under April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y. under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

ה. רמנאף וועט פארטועצען זיין קורס
איבער "רי ציויליזאציען פון אמעריקא"
קא" דעם וואנטאג, דעם 13טען יאנואר,
12 אויזיגער אין דער פריה, אין קלינטאן
האל, רום 47.
די לעסציעס וועלען פארטועצען
ווערען יעדען וואנטאג אין דעם וועלכען
פלאץ און אין דער וועלכער צייט.
איינערס פריי פאר די מיטגלידער
פון דער אינטערנאציאנאלער

די לעצטע פארשונגען אין דער ריינקאוו מייקערס יוניאן, לאקאל 20

פאר די לעצטע צוויי מאנאטען האט זיך שטארק געטוישט אין לאקאל 20, די לעצטע צוויי מעמבער-מיטינגען, פון דעם 22טען נאוועמבער און דעם 6טען דעצעמבער זיינען צושטערט און אפגעבראכען געווארען פון ל. וועקסלער און זיינע פריינד, וואס איז געווען די אורזאך פון אומסאנדלעכע האנדלונגען פון דער זייט פון ל. וועקסלער, וואס איז נאך דאן געווען מענערשער.

עס איז שוין לאנג, ווי ביי אונז אין לאקאל האבען זיך געוואלט, אפיקער-ס, וואס האבען זעהר שטארק גע-צווייפעלט אין פילעס, וואס וועקסלער פלעגט "רעפארטען" צו דער עקזעקוטיוו פון באאדער אדער צו די מעמבער-מיטינגען. אבער כען האט עס געשטייט אין זיך, עס האט פיליכט געפילט דער נויטיגער מוט, און אפער די נויטיגע פאסטען עמוואס צו זאגען וועגען דעם. און טאמער זיינען אייניגע מעמבערס יא געקומען און געזאגט עטוואס געגען דעם מענערשער, האט מען זיי דערפאר פארשטימטען פון דער יוניאן.

אבער אין די לעצטע פאר מאנאטען האבען די וועקסלער-בלאטש פשוט גע-שטאכען איינעם אין די אויגען, און מעהרשוניגען האט מען נישט געטראט אין נישט געקאנט.

דעם 13טען אויגוסט, 1923, האט וועקסלער דער מענערשער פון לאקאל, רעפארטעט צו דער עקז. באאדער, אז דעם 8טען אויגוסט נאנט פריה האט ער נאך געפאלט מיט א סעקסי א טראק מיט נארבערדין טאנט פון פלאטעל ריינקאוו סאמפאני 133 וועסט 25טע סטריט, און די ארבייט איז געפירט געווארען צו א געוויסען שאפ אין וועסטשעסטער עוו, פארשעסטער, נ. י. קומענדיג אויפ'ן פלאץ איז פון דעם דערמאנטען שאפ ארויסגעלאפען א געוויסער אייבראם באל-קין, געגעבען א פיהל און גערופען א פאליסמאן און גלייך איז אויפ'ן פלאץ אויסגעוואקסען איינער פון די פלאטעל ברידער, זיי האבען גענומען שרייען אויף וועקסלער'ן אז ער איז א באלשעוויס, איז געקומען אין פארשעסטער טער מאכען טראכעל און וויל רואינער, זייערע ביזנעס און האבען איהם ארעסטירט. מען האט איהם געבראכט פאר א דושידזש און אין קאדעס האט זיך אפגעשפילט די זעלבע סצענע ווי אין סטריט. וועקסלער ערקלערט דעם דושידזש, ווער ער איז און נאך וואס ער איז געקומען אין פארשעסטער, האט ער דעם דושידזש רעלאנגט ווי קאד איהם וועלכע דער דושידזש האט איהם געהייסען סיגען זיין נאמען און ער האט ריכטיגט די קייס.

וועקסלער האט אויך ביי דער עקז. באאדער ווייטער ערקלערט, אז ער האט אויסגעפירט, אז די עטליכע הונדערט נארבערדין קאמט וואס האבען געזאגט אויסגעמאכט ווערען אין פארשעסטער, זאלען צוריקגעשיקט ווערען קיין ניו יארק צו דער פירמע. פאר דעם האט ער אריינגעגעבען א ביל פאר עקספענסעס.

דאס איז געווען וועקסלער'ס געשיכטע פון דער עקזעקוטיוו באאדער דעם 13טען אויגוסט. צייט זיך אבער ארויס, אז די נאכ-זע, מעהר, איז אן אויסגעמאכטע און באשטעמטע פון א קייס פון ליגענע פון אפאנא ביז צו ענדע.

נעשיכטע נומער צוויי: עס עקזיסטירט אין ניו יארק א פירמע עווארד קריינער, דיוע פירמע 127 וועסט 26טע סטריט. דיוע פירמע האט באשלאגען אויפצונעמען זייער אייגן כייר שאפ און ווערען א דושידזש, די יוניאן האט נישט צוגעשטימט צו דעם און האט ערקלערט א סטריק געגען דער פירמע, אנשטעלענדיג צוויי ארבייטער פון דעם זעלבען שאפ, די ברידער הערי קאהען און נייטען וויטעבסקי צו פיסטען דעם שאפ. די צוויי ברידער האבען געמאכט זייער בעסט פיסטענדיג דעם שאפ פון 8 מארגענס ביז אווענט. וועקסלער האט שטענדיג דערזעהלט, אז ער קומט צום שאפ נאך בעפאר די פיסטעס קומען און אלע מאל פארהט ער נאך טראקס אדער קריינער'ס פרוואס מאשין, אין וועלכע עס ווערט אוועקגע-פיהרט ארבייט אין סעקע שפעל, אבער וואו די שפעל זיינען האט קיין מאהל קיינער נישט געוואוסט א חוץ ער אליין. צו דעם פלעגט ער, נאטירליך, יערען מאל אריינגעבען א "ביל אף עקס-פענסעס".

ענדע דושידזש, ארום דעם 18טען אדער 19טען, האט ער אין אפאס פון דער יוניאן רעפארטעט צו די אויבער-דערמאנטע צוויי פיסטעס, אין געגענ-ווארט פון דעם שרייבער פון דיוע ציי-לע, אז נאנט זייה איז ער נאכגעפארהען קריינער'ס מאשין מיט צוויי סטעטלאך ארבייט, אין וועלכען עס איז געוועסען קריינער'ס שטייגער און איינער פון

די "שיפניג באיעס" פון דער פירמע, און אז די ארבייט איז אוועקגעפירט געווארען אין א געוויסען איטאליענער שאפ אין דער 152טער סטריט, ניו יארק. אויף מיין פראגע, וואס איז דער נאך-זע פון דעם שאפ האט ער ערקלערט, אז אן איטאליענער שאפ אלעמאל ברא-דערס. ער האט א צווייטען מאל דער-פארשטעט, אז ער האט אויסגעפירט נאך א גרויסען ארנומעט וואס ער האט געהאט מיט די בעלי בתים פון יענעם שאפ, אז זיי זאלען נישט מעהר קיין ארבייט טאן קריינער'ן נישט מאכען. צו דעם, נאטירליך, איז אריינגעגעבען געווארען א ביל פון עקספענסעס....

וועמען זאל דאס גלייך איינפאלען, אז די נאנטע מעשה מיט דעם, "סקאלער" מי בראדערס" שאפ איז נישט געשטוי-גען און נישט געפירט?

נעשיכטע נומער דריי: אבער, ווארום זיך עפענטליך אריינגע-לאזען אין אזוי פיל מעשות, מען קען נעהן פון ביל צו ביל און זיך איבערציי-גען, אז 98 פראצענט פון אלעס וואס וועקסלער האט דערזעהט אריינגעבען דיג זיינע בילס זיינען נישט אמת.

און אט ווי אזוי דאס איז אויסגעפיר-גען געווארען. דער שרייבער פון דיוע ציילען, וועלכער איז דער פיג. סעקס, פון דעם לאקאל און ברודער גינגאד, טשערבאן פון לאקאל און בר. נאוויצקי, רעס. סעקס. האבען צוליב פארשידענע אוראכען געצווייפעלט אין דער געשיכ-טע פארשעסטער, און האבען באשלא-כען, אז די קייס מוז אונטערזוכט ווע-רען, אום איין מאל פאר אלע מאל, אדער אוועקווארען די פארראכטע מיט וועלכע מען טראגט זיך ארום, אדער מא-כען אן ענדע צו די אלע געשיכטעס און בלאטש. ברודער נאוויצקי איז דאן ארויסגעפארען קיין פארשעסטער אויסצוגעפינען צי איז ווירקליך וועקס-לער דעם 8טען אויגוסט געווען ארעס-טירט דארטען. ער האט אויסגעפונען, אז די נאנטע מעשה איז אויסגעמאכט פון וועקסלער'ן.

דער טשערבאן פון לאקאל האט דאן באשלאסען פארצוברענגען די קייס פאר דער עקזעקוטיוו באאדער, פארלאנגענדיג פון דער עקז. באאדער, אז א ספעשלע קאמיטע זאל ערוועהלט ווערען אליין ארויסצופארען אין פארשעסטער צו אונטערזוכען די קייס. די עקז. באאדער, זייענדיג א "געסלערשע", האט זיך שטארק געאפערט מיט'ן טשערבאן, וועלענדיג מאכען צו נארישט די גאנ-צע געשיכטע, איז אבער געווען גע-צוואונגען אום קאמיטע צו ערוועהלען.

די קאמיטע האט באזוכט פארשעסטער טער און דער דושידזש קאוארד האט ערקלערט צו ברודער גינגאד אין נע-געווארט פון דער קאמיטע, אז ווען אזא קייס וואלט אין אויגוסט פארגע-קומען פאר איהם, ספעציעל ווען דער אונטערזוכער האט איהם געגעבען זיין פערזענליכע קארד און ער האט איהם געהייסען סיגען זיין נאמען. וואלט ער אזא קייס זיכער געדענקט. דאס זעלבע האט אויך ערקלערט זיין אסיסטענט, וועלכער איז אייניגע מאל אין מאנאט אויגוסט געוועזען אין קאדעס. די קא-מיטע האט אויך באזוכט דעם אגענט-בענעם שאפ און קיין סימן פון אן ארעסט איז נישט פארגעקומען. דאך, נאך דיוער אונטערזוכונג האט די עקז. באאדער ביי א ספעשלע עקזעקוטיוו באאדער מיי-טינג, אפגעוואלטעט דעם 24טען אקטא-בער, אין רענד סקול, באשלאסען אויס-צודריקען צוטרעיען צו וועקסלער'ן און זיין ווייטערער ארבייט.

ווען דער שרייבער פון דיוע ציילען האט דערזעהן די פארברעכענישע האנד-לונג פון מאנכע מעמבערס פון דער עקז. באאדער האט ער באשלאסען די נאנטע קייס פארצוברענגען פאר דעם פרעזי-דענט פון דער אינטערנעשאנאל און אויפגעפאדערט דעם פרעזידענט צו אפגינטען א קאמיטע צו אונטערזוכען גרינדליך די נאנטע אנגעלעגענהייט און גלייכצייטיג שוין אויך אונטערזוכען איי-ניגע אנדערע פארראכטען וואס זיינען פאראן געגען וועקסלער'ן.

פרעזידענט זינגאן האט אפגינטעט א קאמיטע צו אונטערזוכען די נאנטע אנגעלעגענהייט. די אונטערזוכונג איז אנגעמאכטע פאר עטליכע וואכען צייט. די קאמיטע האט געהאלטען אייניגע ציונגען און די פאסטען וואס זיינען ארויסגעבראכט געווארען אין פארלויף פון דער אונטערזוכונג זיינען: אז וועקס-לער האט נישט נאך געזאגט ליגען צו דער יוניאן, נאך ער האט אויך געכאפט פאר דער קאמיטע. עס צייגט זיך ארויס אין דער קייס נומ. 1, אז וועקסלער איז קיינמאל נישט ארעסטירט געווארען אין פארשעסטער, לויט א רעפארט פון די ספעשלע אינוועסטיוויטאט, וואס הא-בען אונטערזוכט דיוע קייס. עס איז

ניטא קיין רעפארט נישט אין פאליס הער-קוואטערס, נישט אין קאדעס און נישט ביי די פאליסלייט אויף דיוט אין יענעם טאג אין דעם דיסטריקט, אז דער אגענט געבענער שאפ ווייט נישט פון קיין זאך, אז די פירמע האט קיין מאך נישט געשיקט קיין ארבייט אין פארשעסטער, אז אייב באלקין, וואס האט געזאגט וועקס-לער'ן ארעסטירען דעם 8טען אויגוסט ארבייט גאר זינט דושו, 1923, פאר דער ניו לאנדאן מאנופעסטוריינג קאמפ. אין נאפאלק, אהייא, און לויט א סטויטעמענט פון דער פירמע אין א נע-שריבענער פאדעס צו ברודער קריינדלער, דער מענערשער פון דער קליוולאנדער פלאנקמאכער יוניאן, וואס האט אויפ'ן פארלאנג פון דושידזשעראל אפאס באזוכט די פירמע צייט, האט אייב באלקין אין דער וואך פון 6טען ביז דעם 11טען אוי-גוסט, 1923 געקראנען באצאהלט פאר א פולער וואך ארבייט.

וועקסלער האט זיך ענטזאגט אויפ'ן אויפפאדערונג פון דער קאמיטע צו פאד-רען אין פארשעסטער און באווייזען זיין אומשולד און צולעצט האט ער זיך אפילו ענטזאגט צו קומען צו דער לעצטער יוצונג פון דער קאמיטע ביי וועלכען זיין קייס האט געדארפט געשלאסען ווערען. אין דער קייס נומ. 2 האט זיך ארויסגעצייגט, לויט א גרינדליכער אונ-טערזוכונג פון דעם טשערבאן און ווייט-טשערבאן פון לאקאל, צוואמען מיט א קאמיטע פון דריי פון דושידזשעראל אפאס, אז אויף דעם אנגעגעבענע אדראפט, — 759-61 איסט 152טע סטריט איז קיין מאל נישט געווען אום שאפ, ווי וועקסלער האט אנגעגעבען, אז דער נאנטער בלאטש איז א רעזידענץ געגען און עס איז דאס קיינמאל קיין שאפ נישט געווען.

מיט דעם לעצטען מעמבער מיטינג אפגעוואלטעט דאנערשטאג, דעם 3טען דעצעמבער, אין מאנהעטען לייסעאום, האט זיך געענדיגט די אפערע וועקסלער אין אונזער לאקאל, וועלכע ציהט זיך שוין באלד דריי מאנאטען.

מיט דעם באשלוס פון דעם לעצטען מעמבער מיטינג צו שיקען א קאמיטע צו פרעזידענט זינגאן ער זאל אפגינטען א צייטווייליגען מענערשער פאר'ן לאקאל, ביז דער רעזולטעט עלעקשאן וועט פאר-קומען אין נומערהייטען געווארען דער רעפארט פון דער אינטערנעשאנאל קא-מיטע צו אונזער עקזעקוטיוו באאדער, אז וועקסלער מוז פארלאזען דעם אפאס, ווייל ער איז געפונען געווארען שולדיג אין די אלע קלאגען, וואס זיינען געגען איהם געמאכט געווארען, נעמליך: (1) אין מיטברויכען די פאדעס פון דעם לאקאל; (2) אין צושטעלען פאלשע רע-פארטס צום לאקאל; (3) אין מיסאיני-פארמירען דעם לאקאל אין פעלע פון סטרייטס א. א. וו.

היינטיגען דאנערשטאג, דעם 10טען יאנואר, וועט אין מאנהעטען לייסעאום, 66 איסט 4טע סטריט אפגעוואלטעט ווע-רען די רעזולטעט מיטינג אויף וועלכען ער-שטע און צווייטע נאמיניישאנס פאר באצאהלטע באאמטע און אן עקזעקוטיוו באאדער וועט געמאכט ווערען. עס איז אבסאלוט אין די אינטערעסען פון יארען מעמבער פון אונזער לאקאל צו קומען צו דיוען מיטינג און נאמינירען די בעסטע, די פעהיגסטע צו פארמירען טען די אינטערעסען פון אונזער לאקאל פאר'ן יאנואר 1924. יעצט, מעהר ווי אלע מאל, איז נויטיג א גוטע און פער-היגע עקזעקוטיוו באאדער, וואס די יוניאן

ברודער יצחק אהרן ווינטער געשטארבען

דעם ערשטען יאנואר האט דער טויט אוועקגערויבט אונזער פיעל געמאכטען ברודער יצחק ווינטער. ברודער ווינטער האט די לעצטע פיער יארהר פון זיינע על-טערע יארהרען געווינטעט זיין יוניאן טעטיגקייט אין דער רעליגע קאמיטע פון לאקאל 35. בע מיט א מאנאט צוריק פלענען פיעלע מעמבערס טרעפען ברודער ווינטער זייענדיג ביי די מיטינג גען פון דער רעליגע קאמיטע מיט זיין הדרת פנים, מיט זיין נאטירליך באשוי-דענע האלטונג. ברודער ווינטער איז געווען א איד פון ארטאדאקסישע שנים און האט זיך צוגעפאסט צו יוניאן מע-סיגקייט אויף זיין שטייגער אזוי שעהן און איידעל. אפילו דער ווארט ברודער האט פון זיין מויל געקלונגען מיט בא-זונדערע ליבשאפט.

די רעליגע קאמיטע און א קאמיטע פון עקזעקוטיוו באאדער לאקאל 35 איז געווען פארטראכטען ביי זיין לויט. מיט געבוירענע קעפ און טרויער האבען מיר איהם באגלייט צו זיין אייביגער רוה. עהרע זיין אנדענקען.

מיר דריקען אויס אונזער טיפען מיט-געפיהל און טרויער צו זיין אלמנה און קינדער. רעליף קאמיטע לאקאל 35. ד. בראון, א. ווילער, ד. שניא-פער, טשערמאן. דוש. ברעסלאו, סעקס. טרעווער; ד. וויינבערג, ה. אייזענשטאדט; מ. סלאווין, רעס. סעקס; וו. קריקאלא.

און דער טרויד זאל זיי זיין צום הארצען. עס איז נויטיג און וויכטיג, אז די קור-מענער עקזעקוטיוו באאדער זאל זיך אין גאנצען אפגעבען אן פארנעמען מיט טרויד פראגען און טרויד באדינגונגען. מיר האבען יעצט דורכגעמאכט אין אונזער לאקאל אן אפערעציע, א שטער-פולע, אן אפגעווייטאנטע. די יוניאן מוז באפעסטענען איהרע פאזיציעס און נישט געבען די געלעגענהייט, אז שרצים און סקעכס זאלען איצט ארויסקריכען פון וויערע נאדעס און זיך באנוצען מיט אן אינערליכער אומגלייכקייט אפערע אום צו קענען אטאמירען אונזער לאקאל. עס איז איצט, מעהר ווי אלע, מאל, נויטיג, אז יעדער אינטעליגענטער, באוואוסט-זיגער ארבייטער פון אונזער לאקאל זאל אויפהערען צו זיין גלייכגילטיג צו די פאסירונגען אין דעם לאקאל, נאך ער זאל זיך אקטיוו באטייליגען אין דער ארבייט פון אונזער לאקאל און אין דער פארוואלטונג פון אונזער יוניאן. עס וועט ווירקליך זיין א פארברעכען, אז דעם מאל, ווי עס האט פאסירט אין דער פארנאמענהייט, זאלען זיך די בע-כערעלעמענטען פון אונזער לאקאל אפ-ווארפען פון דער ארבייט. די יוניאן נויטיגט זיך אין אייער אלעמענס מיט ווירסונג און מיטארייטערישאפט און עס איז אייער טריידיוניאן פליכט, צו קי-מען דער יוניאן צו הילף און אפנעהמען פאר די פארשיידענע עמטער און אויך אין דער עקזעקוטיוו באאדער. א גוטע, פעהיגע, ארבייטאמע עקזעקוטיוו באאדער וואס די טריידיוניאן אינטערעסען און טרויד אינטערעסען זאלען שטעהן העכער פון אלעס אנדערעס, דאס וואס אונזער לאקאל נויטיגט זיך אין דעם איצטיגען מאמענט.

עס פרידמאן, סעקס. לאק. 20

סאול באראף נישט וויאלין רייטינג

סאול באראף, א זון פון דעם סעקער-טארטערשורער פון אונזער אינטערנא-שאנאל, איז לעצטען זונטאג אויפגעטרא-טען אין א וויאלין רייטינג אין אודי-טארום פון דער אינטערנאשאנאל ביל-דינג.

ווי ווייט עס איז אונז באקאנט איז עס געווען זיין צווייטער עפענטליכער אויפטריט. איין מאל האבען מיר אים געהערט שפילען פארזאמלען, אין טאון האל, און דאס מאל, אין אונזער אוידי-טארום לעצטען זונטאג און ער האט זי-כער געמאכט פראגרעס אין פארלויף פון דעם יארהר. ער איז שוין מעהר נישט-ווען אזוי "נערוועז". ער האט געשפילט מיט א סך א פעסטערען טאן ווי אין זיין ערשטען אויפטריט.

סאול באראף האט נאך נישט פארענ-דיגט זיין שטודיום. ער איז נאך אינטער-דער אויפזיכט פון זיין לערער, א. בא-וואוסטער מוזיקער, וועלכער נישט גרויסע האפנונגען, אז דער יונגער באראף וועט זיין א קינסטלער ערשטער קלאס, און זיין תלמיד האט געוויזען מיט'ן שפילען אויף דעם לעצטען רייטינג, אז זיין לערער האט א גוטען גרונט פאר די האפנונגען וואס ער לייגט אויף איהם.

די פראגראם פון אונזע איז באשטא-נען פון די פאלגענדע נומערען:

1. סאנאטא, "א" מיידזשער — הענדעל.
2. קאנצערטא, "ע" מיינאך — וויקטאטעמפ.
3. (א) אויף די פליגלען פון געזאנג — אייקראן.
4. (ב) סלאווישער טאנץ, "דושי" מיינאך קרייזלער.
5. (ג) העווערע קאטי — האבעי.
6. פאלאנז בריליאנט, "דו" מיידזשער ווינאיווסקי.

מיס שעלער האט איהם אקאמפאנירט אויף דער פיאנא. דער אוידיטארום איז געווען גוט באזוכט. עס זיינען דאָרט אנוועזענדיג געווען באראפ'ס קרובים, און אויך אלע זיי-נע נאָהענטע גוטע פריינד און אַזעלכע האט ער גאר א סך. עס זיינען דאָרט אויך געווען אייניגע מוזיקער, וועלכע זיינען געלאדען געוואָרען פון'ם יונגען באראפ'ס לערער אלס די מבנים אויף זיין תלמיד'ס שפילען, און אורטיילענדיג פון דעם גרוי-סען אפלאזן, וואס דער שפילער האט באק-מער נאך יעדער נומער, קאן מען זאגען אָהן אירגענדר וועלכער איבערטרייבונג, דאס זיין שפילען האט אלעמען צופרידענ-געשטעלט. דער אפלאז איז ווירקליך גע-ווען א גאנץ ווארימער, א ארציגער און אן אלגעמיינער, און וועלכע אלע אנוועזענדי-גען זיך מיט אַראַגעניגען באטייליגט. ארום און ארום איז עס געווען א שעה-נער, אנגענעהמער אַווענט, אין די אַנווע-זענדע האבען ווארים געדריקט די הענט פון מר. און מרס. באראף, דעם פאָטער און מוטער פון דעם פיעלע-שפילער, פאר דאס פארגעניגען וואס זיי האבען געהאט אויף דעם שעהענס. גענוסרייכען אַווענט.

עדיקיישאנאל נאטיצע

דער שרייבער און די לעזער.

יש ניגער וועט לעקטורען איבער „דער שרייבער און די לעזער“ פרייטאג אוועק, דעם 11טן יאנואר, אין די קאנגרעס פון לאקאל 1, 1581 וואו שיינטיגן עוועניו, בראנקס.

יש ניגער וועט אין זיין לעקציע דיסקוטירען די פארגענע פונקטען: צווייטערליי שרייבער, פראדוקציע און פארמיטלעך; דער שרייבער-פארמיטל לער אדער פאפולאריזאטאָר; וואס קען גוט פאסירן צום לעזער, דער יאפערדיגער אדער אריגינעלער שרייבער פאסט זיך צו ריינעם ניט צו; פארוואס און צו איז עס גוט פאר'ן לעזער? יע, עס איז אין די אינטערעסען פון די לעזער, אז דער יאפערדיגער שרייבער זאל ניט טראכטען וועגען זיין ווען ער שרייבט, נאר זיין אריינגעטאן אין זיין יאפען; ביישפילען: ליינען איז א גייסטע אקטיוויטעט; ליינען הייסט מיטשאפען מיט'ן שרייבער; פארשיידענע סארטען

ליינער; יעדער לעזער איז אריין פאר זיך א קריטיקער; א גוטער קריטיקער, דאס איז א גוטער לעזער, וואס קען גוט שרייבען; די באציהונגען, וואס עקזיסטירען צווישען דעם שרייבער, דעם לעזער און דעם קריטיקער; פראקטישע איינפירען.

איינמאל פריי פאר מיטגלידער פון דער אינטערנעשאנאל.

א קורס איבער ליטעראטור פאנאט זיך אן דעם שבת, אין אונזער ארבי. אנווערזיטעט.

ד. ה. הירשבערג סמיטה וועט אָנפאַנגען א קורס איבער ליטעראטור אין אונזער ארבייטער-אנווערזיטעט דעם שבת, דעם 12טן יאנואר, 1:30 בייטאג, אין וואשינגטאן אויטווינג האל סקוואד, אויף יונינג פלייס און 16טע סט, רום 47.

איינמאל פריי פאר מיטגלידער פון אונזער אינטערנעשאנאל.

וויכטיגע פאצירונגען אין דער סעמפער-מאכער יוניאן לאק. 3

שבת, דעם 15טן דעצעמבער, איז פארגעקומען ערשטעס פאר סעקערעטער מענדעליסער, עקזעקוטיוו באַזאָרד דעלעגאט טען און רעזיערע קאמיטע אין אונזער לאקאל. מיר האָבען מיט רעכט זאָגען, דאָס דער ערשטעס איז דורכגעפירט געוואָרן לען אין דער בעסטער אָרגאַניזאַציע, מיט און געוואָרן, און די זאָגענאָמע „סלייטס“, שטייט און רוחני זיינען אונזער דע מיטגלידער געקומען, אָפּגעגעבן זייערע שטימען — 318 אין צאָהל.

נאָך קיינמאָל זייט אונזער לאקאל איז אריין האָבען זיך אונזערע מיטגלידער דעם ניט באטייליגט אזוי פיעלע אין צאָהל אין אן ערשטעס.

אין פארגלייך צו אונזער מיטגלידער דעריאפּט, וועלכע איז איבער טויזענט, איז עס ניט פיעל 318 שטימען אין אן ערשטעס, אָבער אין פארגלייך צו אונזערע פריהערדיגע ערשטעס, איז די איינציג טיגע צאָהל שטימען צוויי טאָל אזוי פיל ווי עס איז אָפּגעגעבן געוואָרן אין די לעצטע יאָהרען.

לאָמיר האָפּען אז דאָס זאָל זיין דער ערשטער באווייז, דאָס אונזער לאקאל געהט אין דעם וועג פון מעהר טעטיג קייט און אקטיוויטעט, און דאָס אונזערע מיטגלידער וועלען געהען א טיפערען אינטערעס אין די אנגעלעגנהייטען פון דעם לאקאל ווי ביז איצט.

די פאָלגענדע בעאכטע זיינען ער וויילט געוואָרען פאר די דאָזיג אַמטען: פאר מענדעליסער-עקזעקוטער — ד. ה. רובין, פאר עקזעקוטיוו באַזאָרד דעלעגאטען: ד. שוואַרץ, ס. פייטשערסקי, מ. ווערט היימער, א. פיק, ל. שוואַנער, ס. דאָמי בלאט, מ. באָרענסטיין, י. קאליש, ש. פאָסט, מ. קורטין, מ. בילינג, ב. אייכלער, ד. רייזער, ה. דרייפוס און א. סילפיר גער.

פאר דעליעף קאמיטע: ס. הייבש מאן, י. טויב און ס. לאַזאַראַוויטש.

אין די נייע עקזעקוטיוו באַזאָרד איז דאָ עטליכע נייע און צום ערשטען מאל ערוויילטע דעלעגאטען צום עקזעקוטיוו באַזאָרד. לאָמיר האָפּען דאָס אלע צוזאָר מען — די ערפאָהרונג פון די אלטע און דער ווילען פון די נייע, וועלען ארויס ברענגען א געזונטע און אקטיווע עקזעקוטיוו באַזאָרד, וועלכע וועט באמת זיין די פאקטישע טאָן געבערן פון אונזער לאקאל.

מאָנטאָג, דעם 24טן דעצעמבער, איז געווען אינסטאָלישאַן פאר די נייע ערוויילטע בעאמטע אין אונזער לאקאל. צו דער געלעגנהייט האָבען מיר גע- האט אונזער פּרעזידענט, זינמאן, און די ווייט-פּרעזידענטען, פיינבערג, וואַנדער און לעפּטאָוויטש.

מיר האָבען אויך געהאט צו אונזער אינסטאָלישאַן ברודער לאַנגער, סעקרעטער פון דזשאַינט באַזאָרד. ברודער זינמאן האָט געהאלטען א שעהע און איינדרוספולע רעדע ביי די אינסטאָלישאַן פון עס. באַזאָרד. ער דריקט אויס דעם געדאַנק וואָס אן עקזעקוטיוו באַזאָרד דארף זיין און וועלכע פליכטען ער דארף האַלטען טייער און גיט פארשווערען. ער גיט א קורצע צען אַלגעברייט איבער די איינציגע לאַנגע אין אונזער סרייד, אונזער האַפּטונג און צוקונפּט, און וואָס אונז שטעהט פאַר דורכצופירען אין א קורצע צייט. זיין רעדע איז אַמט'דיג געווען פול מיט אינספּיראַציע. מייט א קלאָרען בליק אויף דער לאַנגע אין וועלכער אונזער

האלב-פריי מיגעטעס צו קאנ-צערמען פון די סמיט סימפאני.

דער עדיקיישאַנאל דעפארטמענט האָט אַראַנזשירט מיט דער פארוואלטונג פון דעם סמיט סימפאניע אַרעסטער, פון וועלכען דזשאַזע סטראַנסקי איז דער דירעקטאָר, און אונזערע מיטגלידער זאָלען קריגען האַלב פריי טיקעטס. די קאָנצערטען ווערען געגעבן וואָנטאָג ביי-טאָג אין מעטראָפאליטאן אָפּערא הויז. דער נעקסטער קאָנצערט וועט זיין

וואָנטאָג, דעם 18טן יאנואר, דזשערוש ענעסאָ וועט זיין דער סאָלאַאיסט. אויף די אַנדערע קאָנצערטען פון דעם אַרעסטער וועלען זיין פייז, נריינער, אַפּיס נאָברילאָוויטש, בראַניס, לאָוו הובערמאַן, און מאַריע דזשאַריע. אונזערע מיטגלידער קענען באַקומען פּעסעס פון אונזער עדיקיישאַנאל דע-פארטמענט, 8 וועסט 16טע סט, וועלכע וועלען זיין באַרעכטיגט צו צוויי האַלב פריי טיקעטס. די טיקעטס קענען זיין קריגען אין אַפּיס פון דעם אַרעסטער, אין אַרנעליע האַל בילדינג.

די קלאסען פון אונזער ארבייטער אנווערזיטעט וואשינגטאן אויטווינג פלייס און 16טע סטריט, רום 47.

שבת, 1:30 בייטאג, דעם 12טן יאנואר. ד. ה. סמיטה וועט רעדען איבער: „די סאציאלע כוהות אין דער איצטיגער ליטעראטור“.

שבת, 2:30 בייטאג, דייטויד ל. סאפאס וועט פארטועצען זיין קורס איבער: „די אמעריקאנע ארבייטערשאפט אין דער מאָדערנער ציוויליזאציע“.

וואָנטאָג, 10:30 אין דער פרייה, דעם 13טן יאנואר. ד. ה. אַווערסטריט וועט פארטועצען זיין קורס איבער: „דער פונדע-מענט פון דער מאָדערנער ציוויליזאציע“.

וואָנטאָג, 11:30 פרייה. ד. ה. י. קארמאן וועט געבען א קורס איבער „די געשיכטע פון איי-ראפא“.

יוניטי צענטערס פון אונזער אינטערנעשאנאל

די פאָלגענדע יוניטי סענטערס זיינען אָפּען פאַר לערנען: די קלאסען פאנען זיך אן אום 7:30

איסט סייד יוניטי צענטער. פאָבליק סקול 68 — פערטע סטריט, געבען ערשטער עוועניו, מאנהעטען, מיטוואך, דעם 16טן יאנואר, 9 אוהר אווענט, וועט א. ל. ווילבערס גע-בען א קורס איבער: „מאָדערנע און עקאָנאָמישע אינסטיטוציעס“.

בראנקס יוניטי צענטער. פאָבליק סקול 61 — קראַטאַז פאַרק איסט און שאַרלאַט סטריט, בראַנקס. דינסטאָג, דעם 15טן יאנואר, 8:30 אווענט, וועט מים סילוויא קאפלאנד געבען א קורס איבער: „עקאָנאָמיקס און די ארבייטער-באוועגונג“.

לאוער בראנקס יוניטי צענטער. פאָבליק סקול 43 — בראַזן פלייס און 135טע סטריט, בראַנקס. מאָנטאָג אווענט, דעם 14טן יאנואר, 8:30, וועט סילוויא קאפלאנד גע-בען א קורס איבער: „עקאָנאָמיקס און די ארבייטער באוועגונג“.

האַרלעם יוניטי צענטער. פאָבליק סקול 171 — 103טע סטריט לעבען 5טע עוועניו. מאָנטאָג, 14טן יאנואר, 8:30 אווענט, וועט ד. מארגארעט דעניעלס געבען א קורס איבער „טרייד יוניאניזם אין די פאַראייניגטע שטאַטען“. מאָנטאָג, דינסטאָג און מיטוואך אווענט, וועט אין די אלע יוניטי צענטערס געלערענט ענגליש, א חוץ די אנדערע סאָבדזשעקטס וואס דאָרט ווערען געלערענט.

עקסטענשאן דיוויזשאן פרייטאג, דעם 11טן יאנואר.

א ריהורסעל פון דעם אינטערנעשאנאל כאָר, אין דעם בראַנזוויל לייבאַר לייסעאום, 229 סעקמאן סט., בראַנזוויל. מיטגלידער פון דער אינטערנעשאנאל זיינען געלאדען צו קומען.

שבת, דעם 12טן יאנואר. אַ לעקטשור פון מאַקס לעוויין, 1 אוהר בייטאָג, אין אַפּיס פון לאַקאַל 9, 228-2טע עוועניו. ער וועט רעדען אין אידיש, איבער: „מאָדערנע עקאָנאָמישע אינסטיטוציעס“.

וואָנטאָג, דעם 13טן יאנואר. מאַקס לעוויין וועט רעדען אין די קלאַב רומס פון לאַקאַל 1, 1581 וואָ-שימאָנטאָ עוועניו, איבער: „די אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג“. ה. ראָנאַף וועט רעדען אין אידיש, אין קליטמאן האַל, 151 קלינטאָן סט., איבער: „די אמעריקאנער ציוויליזאציע“. די לעקטשור וועט זיך אָנ-פאַנגען 12 מיטאָג צייט.

אַלעקסאַנדער פייטשהנדלער וועט ריידען אין בראַנזוויל לייבאַר ליי-סעאום, 229 סעקמאן סטריט, 11 אויגער אין דער פרייה, איבער: „סאציאלע פסיכאָלאָגיע“.

דאַנערשטאָג, דעם 17טן יאנואר. מר. גאַלדבערג וועט פארטועצען זיין קלאַס אין ענגליש, אין דעם עדיד קיישאַנאל סענטער פון די ריפער מאכער יוניאן, לאַקאַל 17, אין 142 2טע עייעניו. דער קלאַס וועט געגעבען ווערען פון 6 ביז 8 אוהר.

די קורסען אויף דער פראווינג אין קלייזלאנד.

מאָנטאָג אווענט, אין אַפּיס פון דזשאַינט באַזאָרד, 203 סופיראַר בילדינג. ה. א. אייקינס וועט געבען א קלאַס אין פסיכאָלאָגיע.

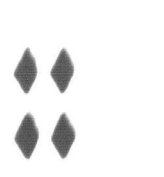
אין באַלטימאָר. דינסטאָג, דעם 22טן יאנואר, וועט ג. ב. פאני ריידען אין אידיש, אי-בער: „ווי צו פארשטעהן די סאציאלע און עקאָנאָמישע געשיכטע פון די פאַראייניגטע שטאַטען“. די לעקטשורס אין באַלטימאָר ווערען געהאלטען אין אַפּיס פון דזשאַינט באַזאָרד, 201 אסקוויטה סטריט.

אין פילאדעלפּיא. פרייטאָג אווענט, דעם 18טן יאנואר, וועט ד. ה. האַל לעקטשורען איבער: „די מאָנאָ דאָקטרינ“.

(ערשטע זייגן)
פון מ. שמואלסאן

א שטענען

האט ער א ברעג נעמטן. — א טיפ
א טיפערע
ער האט אים לאנג געזען מיט'ן
טייטש אים און אים, נעמטשטעט
עס אים אים זיטעט, ביז ער איז איינס
נעמטשטעט מיט דעם כאטש נעמען פער
כטער. — א טיפערע, א טיפערע, דאך
שטענען אטאדראט! דאך דאך שטענען
א טיפערע.
אונגעשטעטעט דאס טיפערע אים!
ריכטיגען אים, האט ער זיך אנגעשפארט
איהר דעם מיט ביידע הענט און איבער
דעם צופענטען ביז זיך פארטראכט מיט
ביידע אונגען אין פענסטער.
ער האט אים פארשטאנען, און
היינען איז פשוט טאקס אים די צייט
אין א צימער וואו פון אים זיטען איז
אונגעשטעטעט. אים... טאקס אים אטאדראט!
דאך... עס איז דאך נאך ארעמען א
טייטשע וואס, ווער למינא וואלט עס מיט
געזען גייערע!
און אזוי ווי ער האט זיך אים צו
העכען קיינעם מיט געזען, און ביי
איהם באשטאנען געווארען אפצוהען
אס אזוי א בייס פענסטער דעם גאנצען
אונגען. מען מוז דאך איינמאל פאר
ארעמא א זאך ערלייגען. ער וועט
דאך מיט האבען צו טאן אס מיט אים
נארשען מיטעט, יעדען טאג, מען
מיט דאך זיך געזען צו עפעס אן
ארבייט!
שפעט אין אונזער האט פלוצים דורכ
נעשוועט א מין שטענען פאר איהם אין
דעם ריכט פון פענסטער, ער האט זיך
באלד מיט אימפעט א ווארע נעמטן, און
זיך איינגעשטען מיט די אונגען.
דער שטענען האט זיך וואס אטאל
בולט'ער ארויסגעווארען פאר זיינע אויגן
נען. ער האט זיך א כאפ געטאן, פאר
האשען דאס ליכט ביי זיך אין צימער,
און האט געזען פון דער דאזיגער שטח
טען האט גענומען זיך אראפצוהאנגען
פונעם קליידער, און עס איז געבליבען
א צוואנענער קאפ האר, נאקעט
ארעס!
שיינקין איז אזוי צומינערט געוואר
רען, אז נאכדעם, אין א קיינער ווילע
ארום, ווען דארטען איז מיט אטאל גע
ווארען פונסטער, איז ער געווען איבער
צוייגט, אז נישט נאך א צוואנענער קאפ
האר מיט נאקעט ארעס האט ער דארט
געזעהן, נאך ער האט אויך געזעהן א
נאקעטען בויגען קערפער און א ברור
נעמע וונגע פרישע חנוועדיגע געזיכט
און אונגען. — א פאר שווארצע ברע
נענדיגע טיפערע אונגען, אז פשוט
מען קאן טיפערע ווערען, קאן מען!
די נאנצע נאכט האט ער פון דעם
דאזיגען נאקעטען קערפער מיט די ברע
נענדיגע טיפערע אונגען נישט געקענט
לויז ווערען.
און גאנץ פריה, ווען ער האט זיך וויר
דער אונגעשטעטעט בייס פענסטער הר
טען און האט ווידער געזעהן די זעלבע
פריהענדיגע פאזע, איז דער קערפער מיט
די אונגען געווארען נאך בויגען און
טיפערע, אזוי אז עס איז שוין
ביי איהם קיין שום פראגע נישט געווען
פון צו נעמען זיך צו עפעס אן ארבייט.
זיין גאנצער וועזען איז געווען בלויז
פארנומען מיט דער איינער פראגע: ווי
אזוי? אויף וואס פאר א וועג באקענט
מען זיך מיט איהר?!

דער פערטעל יעהרליכער מי טינג פון גענעראל עקעקוטיוו באָארד

(שלוס פון זייט 1)

באָארד, וועלכע האָבען עפעס פאַרצו-
בריינגען.
אין באַריכט, אָבער, וואָס וועט איהר
רעם מיטינג אָבערגעגעבן ווערען וועט
ווירקליך זיין אַ נייער, פון אַ גאנצן נייעם
כאַראַקטער. דאָס וועט זיין דער ערשטער
באַריכט פון דער אינטערנאַציאָנאַל ווינאָן
באַנק, וואָס האָט זיך געעפֿנט געלעזען
שבת. סעקרעטאַרי-שורער אב. באַ
רף, וועלכער איז אויך דער פרעזידענט
פון דער באַנק, וועט באַריכטען פון דער
עפֿענונג, און אויך פון דעם ערפֿאל, וואָס
די באַנק האָט געמאַכט גלייך און די ער-
שטע פאַר טעג נאָך דער עפֿענונג. די
עפֿענונג פון דער באַנק איז דער גייסטער,
גרויסער אויפֿטו פון אונזער ווינאָן אין אַ
גאנצן נייער ריכטונג, און סעקרעטער באַר
רף וועט געוויס האָבען אַ סך אינטער-
רעסאָנאַנס מיטצוטיילען דעם באַאָרד ווער
גען אַט דער נייער אונטערנעמונג.
אין קורצען, דער מיטינג פאַרשפּרעכט
צו זיין איינער פון די אינטערנאַציאָנאַלע
מיטינגען וואָס דער באַאָרד האָט ווען עס
איז געהאַט. די ווינאָנען וועלען געהאַט
טען ווערען אין האָטעל סוואַניא, פּילאַ-
דעלפּיא.
צושריפטען זאָלען געשיקט ווערען
אויף דעם פּאַלנערנע אַדרעס:
HOTEL SYLVANIA
Locust and Broad St., Philadelphia, Pa.
In care of A. Baroff, Gen. Sec'y.

כאך געטאן מיט א האנט, אין דער
לופט, ווי עס וואלטען איהם א מחנה
בייזע פריגען באפאלען! — אט עס
איז דאך באמת א פשוט'ע אידאסטאטע
וואס ווער האן וויסען וואס ווירקליך
פאר א שאק דארט איז! און וועמען
אייגענטליך קומערט עס טאקס! זאך
הארטען זיין אפילו דער טיפערע איהר!
וואס ער וואלט געוואלט — האט
ער פארשטאנען! איז נאכט אטאדראט!
וואס שטעלער פארטיג ווערען, מחמת
מחמת אט דעם א וואס אט איז זי, די
„מכשפה“, נאדער אצור נישט אינדער
היים... טאמער טראגט זי דער טיפערע
אן, וועלען זיך אנטאנען שאלות! וואס
פלוצים? פלוצים? וואוהין?!

אויס'ן נייעם פלאץ, איז ביי איהם
געווען אפגעכאכט ערשט צו געהן אויס-
דערנאכט. אויפדערנאכט? ניין, טאקע
ערשט בארגען פריה, — וועט ער נעכט
טיגען א נאכט ביי ראבינאוו'יש'ען, און
אויב עס וועט זיך פארצייען ביז נאכט
מיטאן איז אויך אהן אן אומגליק, ער
האט דאך נאך ווירקליך אזוי פיעל ווייב
טיגע זאכען איבערגעלאזט, ער האט
אפילו קיין צייט נישט געהאט אריינצוכא-
פערן זיך אין דעסטאראנט א בייס צו טאן.
דאס אָבער האט ער צוגערעכענט
דערצו, ווייל מען קאך דאך אלעס נישט
איינשלינגען אויף איין מאָל, און דאך
מען וועט מען אָנבריינגען די זאכען...
און... מען וועט זיך אָנווארפען! מען
האן דאך נישט לאָזען אַט אַווייז! און
א ניי פלאץ... מען מוז זעהן מאכען א
שטייגער אָרדנונג!

ווען ער איז אריינגעקומען אין צו-
מער אריין, האט עס איהם אומבאוואוסט
א טראָג געטאן איבער די צעוואַרפֿענע
זאכען אויפ'ן דיל, און ער איז אויסגע-
וואקסען בייס פענסטער.
נאך אזוי ווי ער איז אפגעשטאנען
א היבשע ווילע בייס פענסטער און האט
קיינעם נישט געזעהן, האט ער דערנאך
מיט אימפעט א עפען געטאן דאס פער-
סטער און איז געווארען איבערצייגט, אז
בייס פענסטער איז ער אויסגעוואקסען
פשוט דערפאר, ווייל א פענסטער דאך
זיין אפער! איבערהויפט ווען מען
נעמט אויספאקען פארשטליכע זאכען...
ביכער... מיט... מיט שטאטעס...
ער האט זיך א ווארע געטאן אויפ'ן
דיל, גענומען זיך פארען ביי די זאכען,
בשעת מעשה אונטערברענגענדיג א
ניגונ'דעל און טראכטענדיג פון שטוב.
סיקראבען... און איבערהויפט פון אן
אפער פענסטער...
— אן אפער פענסטער... אז מען
שען הויבען נישט אן צו באגרייפן...
שטוב... סיקראבען... און... אן אן אפער
פענסטער... סטייטש אן אפער פער-
סטער!... ווי אזוי פארשטעהט מען דאס
נישט?!

דער אונטערנעברענגער ניגון האט
זיך אָבער גענומען צוביטלאך איבערריי-
טען, זיך פלאנטען, צו'ן איהם האט זיך
דערטרענען שוין בלויז א סוף פון עפעס
א מין ברומען, וואס ער האט נישט גע-
וואוסט פון וואנען און פון וועמען דאס
קומט. וואס ער האט געוואוסט איז, אז
ער שטעהט אין מיטען צימער אויף די
א קני, אָנגעשפּארט מיט ביידע הענט אויף
א הורע אָנגעוואַרפֿענע ביכער, און ער
מוט גאָרנישט, ער קוקט בלויז דורכ'ן
אפֿענעם פענסטער, צו יענעם פענסטער
דארט אָקענען... איז וואָס זשע קוקט
ער אַהינצו? אַט גאָרנישט!... טאקע
לחלוטין גאָרנישט...
און ער איז באלד געקומען צו דער
סברא אז עס איז באמת גאָרנישט קיין
חיוב אַט שוין דעם ערשטען טאָג, נאָך
איינער וואָס, ווער, ווען, שוין טאקס,
אלעס בריינגען אין אָרדנונג... און אַט
דאָס דאָזיגע, וואָס ער קוקט אין פער-
סטער, איז דאָך גלאַס א שטוב, א מענש
איז דאָך נאָך אלעמען א מענש... איז
מען גייערע... מחמת עס קאן דאך
געמאַלט זיין, אז אַט דער קאפּ האָר מיט רי
נאקעטע ארעס, זאלען נאך זיין פון
עפעס אן אלטער באַלידער...
און טאקס צוליב דעם, הייסט עס,
ווענען פשוטער איבערצייגונג, האט ער
איבערגעלאזט אלעס, און האט זיך אוועק-
געשטעלט בייס פענסטער.
ער האט קיינעם נישט געזעהן, און
דאס האט איהם אָנגעהויבען שרעקליך
ערנערן. איהם האט זיך געראכט אז
פשוט אימיצער רייצט זיך מיט איהם...
דאס! דאס איז דאך נישט קיין וועג!
ער האט געזעהן געווען א שפּאַן
איבער'ן צימער, געכאפט א בוך און זיך
אָוועקגעזעצט בייס טישלע און גענומען
בלעטערען. בלעטערענדיג אזוי דעם בוך
האט ער זיך דערפריהט מאָרנע אומבא-
קוועט. דאס טישלע איז אויסגעקומען
עפעס גאָרנישט צום האַנט.
— א פלאץ געפונען פאר א טיפערע

ווינען געשטאנען א פאר גרינע פאר-
צווייגטע בוימער.
שיינקין איז דאס צימער אויף גע-
פאלען געווארען, און ער האט קיין חיה
נישט געהאט ארויסצוגעהן פון דארטען.
— זעהר גוט! זעהר גוט! א גאנצן
שעהנער צימער. — האט ער געזעהן
זיין הסכמה. — אָבער איהר פאר
שטעהט... איך בין... איך בין... א סוף
דענט... איך דאך מיך צופערטיגען צו
עקזאמענס... און איך... וואלט נישט ווער
זיך... איהר פארשטעהט — וואלט
נישט וועלען זיין געשטערט... האט ער
איינגעשטאממעלט דעם צימער.
די פרוי האט איהם פארנוכערט, און
האט איהר, מיט איהר אלטען, וואס איז
א גאנצען טאג פארנומען אין געשעפט,
איז קיינער אין הויז נישט, און אז ער
וועט זיך קענען אומגעשטערט ביי זיך
אין צימער טאן וואס ער וועט ווערען.
שיינקין האט נאכאמאל ארויסגעקוקט
דאס צימער, געעפענט דאס פענסטער,
ארויסגעשטעקט דעם קאפ און ארויסגע-
קוקט דעם הויף פון אלע וויסען און איז
געבליבען פאקאס צופרידען.
ווען ער האט שוין געהאלטען בייס
פארמאכען דאס פענסטער און געהאט
ברעה ארויסצוגעמען עסליכע דאָלאר
פאר אן אויפגאב, האט ער באמערקט
דורך א פענסטער פון'ם צווייטען הויז
אנסטענען א האלבנאָקעטע פרויען-גע-
שטאלט, וואס האט זיך געקעמט די צו-
לאזענע האר אנטקענען א שפיגל.
ער איז געבליבען שטעהן ווי א צו-
געשטירטער און האט פארנעמען צו
פארמאכען דאס פענסטער. פיהלענדיג
אָבער די אלטע נעבען זיך, האט ער זיך
מיט אטאל מיט אלע כחות א ריס גע-
טאן.
— איהר... פארשטעהט... גוט... זעהר
גוט... — האט ער צומישט גענומען
שטאטלעך, — אַט דאס בוימער דאָ...
שטענען... גוט!... זעהר גוט!...
ער האט מיט צימערניגע הענט איהר
דערלאנגט דעם אויפגאב, און די אונגען
זיינע האבען זיך ווידער איינגעגעסען
אין פענסטער...
— און דאס די דאזיגע... אַט פון
דער צווייטער הייזע... האט ער,
אליין נישט וויסנדיג, גענומען ארויסצו-
גען.
ער האט זיך אָבער באלד פארמאכט:
— איך מיינ... א גאנצן שעהנע הייז
קעלע... אַט דאס אנטקענען... גוט!...
אויסגעצייכענט!...
ווען ער איז דערנאך אָוועקגעגאנגען,
צוואנענען זיינע זאכען, האט ער פאר-
בייגענענדיג געבען דער צווייטער הייזע
זיך אפגעשטעלט, פארריסען דעם קאפ
ארויף, און אומבאוואוסט זיך גענומען
פארמעסען אויף ארויפצוגעהן.
ער האט זיך אָבער באלד א כאפ
געטאן צוריס און זיך אליין גענומען
וידעלען!
— שיינקין, ביסט דאך טאקע, הייסט
עס, א פאסקונער חזיר! וואוהין
קריכסטו, וואוהין? האסטו געזעהן א
קאפ פרויען האר מיט א פאר נאקעטע
ארעס און דער טיפערע אין דיר לאזט
דיך שוין נישט רוהען?!

און באהעררעט מיט שנעלע טריט,
האט ער גענומען אָוועקגעהן.
ער איז געגאנגען, און אין הארצען
ביי זיך איז ער געווארען וואס אטאל
זיכערער: אז, נאך אלעמען, איז ער א
מענש מיט א ווילען, וואס אט א
שטייגער עס איז דאך קיין קונץ נישט.
ער האט געקענט אריינגעהן! צו אפילו
נאך אצור... מען קען זיך אומקערען
און אריינגעהן... למשל מיט אן אויס-
רייד... פרגען אויף א צימער... און...
און עס קאן דאך טאקע זעהר מעגליך
זיין אז זי האבען דארט א צימער...
איז... איז דאך אייגענטליך... וואס איז
דא?!

ער האט זיך ארויסגעקוקט און ער
האט דערזעהן אז ער שטעהט שוין ווי-
דער ביי די טרעפער.
— ניין! דאס וועט נישט!...
האט ער זיך ווי פון א שרעקליכער
סכנה א ריס געטאן און גענומען לוי-
פען. — דאס וועט נישט, דאס וועט נישט
נער! — דאס וועט נישט!...
און ווען ער האט נאכדעם זיך ארויס-
געזעהן, אז ער איז שוין אויף דער
טראמוויי, און אט פאָהרעט ער שוין צו-
ריס צו דער אלטער קווארטיר. האט ער
אפגעכאפט ווי נאך א שווערער ארבייט,
און א זאג געטאן מיט גדלות צו זיך
אליין: באשלאסען אים, אויס, דאך!
זיין אויס! א מענש דאך קאנען זיך
אליין אריינגעמען אין די הענט אריין!...
ווען ער איז געקומען צוריק אויף
דער אלטער קווארטיר, האט ער זיך באלד
א געטאן צוואנענענאקען זיך ווא-
רען ער האט געפאקט און אלעמאל א
כען.

שיינקין א בחור א סטורענט וואס
איז היינעמאלען ביי די עקזאמענס, איז
געלענען אין א רענענדיגען זומער אויפ'ן
דערנאכט ביי זיך אין צימער אויפ'ן
בעטער און האט געטראכט, וואס פאר א
ליגען מען שטעלט צוואנען פאר'ן פאר-
טער, אז ער וואלט נישט פארלייען די עס
ליכע דאך א מאנאט וואס ער שיקט
איהם צו רענעלמעסיג.
צוואנענעשטעלען אז ליגען איז שיינ-
קינ'ען נישט אונגעקומען אזוי שווער: אַט,
ער איז געווען קראנק — מסובין קראנק!
מען וויכט אפ עפעס א מאדערנע קרענק,
מיט א קלינגענדיגען נאמען, אועלכע
וואס וואלט, אנט, ארויסצייגען חריפות אין
זיין צופונסטער פראפעסיע — איז דער
מערציען, און מען באשרייבט די דאזיגע
קרענק אזוי וויסנעשטעטליך ווי מעגליך:
נישט איהרע אלע סימפטאמען און מיט
איהר נאטיג, ווען און וואסער א יאָהר
הונדערט זי האט זיך צום ערשטען מאל
באווינען, און וואו, און א וואסער גענענער
זי עקזיסטירט אטאטעטען, און אום צו
מאכען די זאך שטארקער, פארזארגט מען
זיך נאך מיט עפעס א פארשריבענעם
רעצעפט פון א דאקטאר.
נאטיגליך, דאך מען זעהן אין דעם
ברעה גוט פארשטעלען אויך די סביבה,
אפמאכען דעם עלענד, די איינזאמקייט,
ווי אזוי ער האט זיך געפיהלט אין דער
צייט פון דער קראנקהייט, פארזארגען
אין דער פרעמד, אהן געהענט און באר-
קאנט. — אזוי אז דער ענין וואלט וויר-
טען אויף אזוי ווייט, אז דער פאטער וואלט
דערצו מיט איהם נאך שטארק מיטליידיג
האבען.
ווען ער איז שוין אָבער געווען פאר-
טיג ארום און שרום, מיט'ן גאנצען ליגען,
האט זיך איהם גענומען שטעלען די
פראגע: און וואס וועט זיין ווייטער?
שיינקין האט גוט געוואוסט, אז
מער אועלכע ליגענס, וועלען בייס פאר-
טער ביי זיינעם נישט קאנען אָנגעהן, און
פען מוז איינמאל פאר אלעמאל אָנגעמען
עפעס א וועג אז עס וואלט מער אַזעלכעס
זיט קאנען פאסירען. עס איז דאך נישט
קיין שכל, אז איבער א „קאקעטעס“, א
„מכשפה“, וואס פאָנאטערט זיך כסדר
באר די אונגען, מיט צעלאזענע האר און
מיט פארהאטענע ארבעט, וואלט מען
פארמאכענען די עקזאמענס.
אין נאכדעם ווי ער איז א היבשע
צייט אזוי אפגעלענען און האט געפאָרעט
אין פאפראם נאכ'ן צווייטען, און גע-
בלאזען דעם רויך זיך דער סטעל, איז ער
געקומען צו דעם פענסטער באשלוס: אז
ער מוז זיך ארויסקלייבען פון דעם וואויר-
זונג, און ארויסקלייבען זיך אויף אזוי
שטיינער, אז מען וואלט נישט וויסען וואו זיין
געבליבן איז היינעקומען.
אויסצוהייערען דעם דאזיגען באשלוס
האט זיך שיינקין גענומען באלד אויף
מאָרנען אינדרפריה.
דאס איז איהם נישט שווער אָנגעקור-
מען: נאכדעם ווי ער איז אפגעפאָהרען
א היבשע מחל' מיט דער טראמוויי, איז
ער ארויסגען און האט גענומען ארום
שפאצירען איבער די נאסען, און קוקען
דורך די ברילען מיט א פארריסענעם קאפ
אויף די הייזער.
עס האט נישט לאנג גענומען און ער
האט אויף איינע פון די הייזער, אין א
זייטער גאס, באמערקט א קליין שיל-
דעלע מיט'ן אויפשריפט: „א צימער צו
פארדינען“.
ער האט באמראכט דעם געזענער ארום
און ארום, דער געזענער איז געווען א
שטילער, אן אפגעזונדערטער — פונסט
נאך זיין פארלאנג. דער נאמען פון
דער גאס אפילו איז אויך געווען א זאך
דערבארער, אזוי אז אפילו וואלט
יענעם זאגען פון איהר, וועלט ער נישט
נעדייגען. סייידען ער וואלט פארשרייבען.
נישט מערער, עס איז געבליבען ביי איהם
די הארבע פראגע: צי עס געפינט זיך
נישט דארטען איהר הויז עפעס א טיילוועל,
אינ'ם געטאטל פון א בייידע? — ער
אָבער איז ער געווען פעסט ענטשלאסען,
אז ער וואלט נאך אַהן צערעמאניעס זיך
די זאך גאנצן נישט ערקונדיגען. פשוט
זיך אויספרגען ארום און ארום, און
נאקע נישט שטעט זיך, צו רעזעהלען אז
ער איז א סטורענט, וואס דאך דורכ-
מאכען עקזאמענס, און ער וואלט נישט ווער-
רען געשכערט.
ווען ער איז צוגעקומען צום הויז,
און האט אָנגעקלונגען מיט'ן גלעקעל
דאס איהם געעפענט די טיר אן על-
מערע פריי, א ציכטיגע, א זויבערע, און
נאכדעם ווי ער האט איהר דערזעהלט
זיין פארלאנג, און זי — איהם באמראכט
און אפגעמאכטען מיט די בליען —
האט זי איהם אריינגעפיהרט אין נע-
ציגט דאס צימער.
וואס צימער איז געווען א באקווע-
מע, א לופטיגע, און פאר'ן פענסטער,
וואס האט ארויסגעקוקט אין הויף אריין.

דער 5טער יאנואר, 1924.

און איצט מענען מיר איבערנעמען צו עטוואס, וואס איז ווירקליך ערשטגענוג, וואס גיט אונז די זיכערסטע גארנטאנטיע, אז נישט שטענדיג אויף איינעלענע פארשטיינען, וואס זיינען ווירקליך א שאנד-פליע אויף אונזער יוניאן, איז אבער די יוניאן, אלס נאנטע, קערנענע, און איז איבער ביי איהר ארבייט צו אלע העכערע און העכערע צילען. מיר ריי-רען דא פון דער ערשטונג פון אונזער באנק. ווער עס איז נישט געווען לעצטען שבת אין אונזער נייגעפענטער באנק, דער קען זיך קוים פארשטעלען דעם גרויסען יוניאן-נייסט, וואס האט אלע מען באהערשט. וואס פאר אן עולם פון טויזנטער יוניאן-מעמבערס! וואס פאר א געוואלדיגע דעמאנסטראציע פון אונזער יוניאן-מאכט, און פון דעם גרויסען צוטריו, וואס די מעמבערשע האט ארויסגעווארען צו דער ניוער יוניאן-אונטערנעמונג! א בוכשטעבליכער מענ-שע-שטראם האט זיך געווינען דעם נאנטען שבת, פון אין דערפריה, ווען די באנק האט זיך געעפנט פאר ביי-נעם, ביי שפעט אין אונזער, ווען די האט זיך געשלאסען. און צוגעווינען געווא-רען איז די גרויסע מענשען-מאכט נישט דורך א קאפעליע, ווי דאס איז דער שטיינער ביי לייטען, נישט דורך פאממע-רע פלאקארדען, נאר בלויז דורך דעם אונזער אין אונזער פרעסע, אז די איי-טערנעשאנאל יוניאן-באנק עפענט זיך שבת, דעם 5טען יאנואר.

מוזיק איז איבער שעה, מוזיק בא-נייסטערס, רופט ארויס דאס בעסערע אין מענשען, און מיר זיינען די לעצטע מבטל צו זיין די ווירקונג פון דער דא-זינער שעהנער קונסט. אבער מוזיק, אלס אן אדווערטייזמענט, דאס איז נישט שעה. מוזיק, וואס דריקט זיך אויס דורך דאס קלאפן אויף דעם גרויסען קעסעל-פלייט, צייגט איהר שוואכקייט, אויף וועג צוטריוען צו די מענשען, אז זיי פארשטעהען, וואס איז ווירקליך אין זייערע אינטערעסען. אונזער באנק נוי-טיגט זיך נישט אין דעם קעסעל-פלייט-אד-ווערטייזמענט, און ער איז סאכע אויך נישט געווען, און ערעסטווענע, וויפיל טויזנטער זיינען עס געקומען אין באנק, ברענגענדיג זייערע מיט מיה אפגעשפאר-טע דאלארס אין זייער באנק! פאר די טויזנטער איז איבערגענומען מוזיק, צו וואס, אז די שעהנסטע מוזיק האט נישט שפילט אין זייערע הערער און נשמות!

קעטרין מאהאן האט זוכט געווען צו קריגען דעם ערשטען באנק-ביכעל פאר איהרע פינף הונדערט דאלאר. ווער איז קעטרין מאהאן? לויט איהר נאמען איז קלאר, אז זי איז נישט מורע היהודים, אויך נישט קיין איסלאמענישער, און דער פון אליין איז שוין געדורכגען, אז זי ארבייט נישט ביי קלאוס. זי איז איי-ריש, סיי לויט איהר נאמען, און סיי לויט איהר אפשטאמונג. באשעפטיגט איז זי נישט ווייט פון באנק, אלס דאסע-ניסאריין; האט זי, די ערשטע, אריינגע-טראגען איהר אפגעשפארט געלד אין אונזער באנק. און אס דער ערשטער דעפאזיט פון דער נוסע, איירישער פרוי איז ווירקליך סימבאליש. סימבאליש פאר אונזער אמת' אינטערנאציאנאליזם, סימבאליש פאר אונזער ארבייטער-קלא-סע-קאמפא. קעטרין מאהאן איז נישט קיין קלאוסמאכער, זי איז אבער אן ארביי-טערי, זי איז איינע פון דעם גרויסען ארבייטער-קלאס, סו וועמען אונזערע זאל זי פארטרויען איהרע אפגעשפאר-טע דאלאר, אויב נישט דער ארבייטער-באנק? יע, דער ארבייטער-באנק. וואריס אונזער באנק איז נישט בלויז די באנק פון די קלאוסמאכער, פון די קע-פאמאכער, פון די פארערער, און פון די מענסי לערער גורם מאכער, נין זי איז די באנק פון די ארבייטער, פון די וועלכע ארבייטען שווער און ביטער פאר דאס געלד. און עס איז פול מיט באדייטענדיג פארשטוינע, וואס גראדע די איירישע קעטרין מאהאן איז געווען די ערשטע, וואס האט געבראכט איהר דע-פאזיט אין אונזער באנק.

אויך אונזערע פארשיידענע יוניאנס האבען דאס מאל גערעדט אין סימבא-לען. זיי האבען גערעדט מיט בלומען, און ווי בארעדאם עס איז געווען די דא-זינע בלומען-שפראך. זיי האבען פיל שטארקע, ווי ווערטער, אויסגעדריקט זייער ליבע, זייער צוטרוי צו דער גרוי-סער אונטערנעמונג. זיי האבען אונז געוואלט, אז וואס עס וועט נאך זיין אין זייערע כחות צו מאכען די נייגעפענט-טע באנק פאר אן ערשטע, פאר דעם מאנומענט פון אונזער אהדות, פון אונזער אלץ ווייטערען און העכערען שטער-בען, דאס וועלען זיי טאן. יע, דער 5טער יאנואר 1924, ווען אונזער איי-טערנעשאנאל יוניאן באנק האט זיך נישט עפענט, וועט בלייבען איינער פון די גרויסע געשיכטליכע מען אין אונזער ארבייטער-באנקענונג.

זוכונג איז אויסגעפונען געווארען, אז סעקערעטע פרידמאן איז געווען פאל-שטענדיג גערעכט. און נישט מיט דעם אליין מען ער פיהלען זיך צופרידען. ער האט מיט זיין האנדלונג, לויט אונזער מיינונג, ווירקליך גערעכטעט די יוניאן. ער האט נישט געלאזען די יוניאן פאר-זינען אין דעם זוכע פון קארופאציע. ער האט געראטעוועט איהר נאמען, איהר מאראל, וואס איז, נאך אלעמען, דער סאכע זינסעלשטיין פון אן ארביי-טערייניאן. און פונקט אזוי שלעכט - אזוי שלעכט, אז מיר ווילען עס גארניט אויסדריקען אין יועטער - ווי מיר פיהלען בנוגע צו דעם לואי וועקסלער, אזוי גוט פיהלען מיר בנוגע צו דעם פליכטגעטרייען און איבערגעבענעם יונג-יאן-באכטער. ברודער פרידמאן, מיר פיהלען, ווי צורופען איהם א בראווא פאר זיין מוסיער האנדלונג, און אויך גראטולירען מיר די קאמיטע, וועלכע, נישט אכטענדיג אויף אלערליי אלטע פאר-בינדונגען, האט געוויסענהאפט ערפילט איהר פליכט, און דערמיט באוויזען, אז די מאראלישע רעגיקט פון דער יוניאן שטעהט ביי איהר העכער פון אלע פער-זענליכע געפיהלען. און אזוי לאנג, ווי מיר האבען אין אונזער באנקענונג אזעל-כע מענשען, איז שמערצליך און פייליג, ווי עס איז אזא וועקסלער-פאסירונג, דארפן מיר אבער נישט פארציילען.

און צולעצט א ווארט וועגען דער האנדלונג פון לאקאל 20 נופא. מיר פארשטעהען, ווי שווער עס איז געווען נאך א היבשען טייל פון דער מעכטער שיף צו זעהן לואי וועקסלער אויף דער אנקלאנע-באנק, אלס לינגער און פשוט'ען קליינעם שווינדלער. מיר סימפאטיזירען מיט די וועלכע אויף זייער ערשטען אימפולס האבען צוריקגעווארפען די בא-שולדיגונגען, און גארניט געוואלט הערען וועגען זיי. אבער מיר קענען זיי נישט פארשטעהן, ווען די קאמיטע איז ארויס-געקומען מיט איהר רעפארט, אז אלע מעשיות, וואס וועקסלער האט ערצעהלט, זיינען נישט געשטוינען און נישט געפלויר-גען, ווי אזוי האבען זיי געקענט נאך דאן, ווען די שולד פון וועקסלער איז געווען אזוי קלאר פאר אלעמען, איהם געהען אונטער זייער שול, און איהם פארטיידיגען, און ביי זיי איז רעכט גע-ווען, אז וועקסלער זאל ווייטען פאר בלייבען אין דער יוניאן. ווייטען זיי דען נישט, אז באשיצען א פארברעכער אין זיינע פארברעכערישע האנדלונגען איז פונקט אזא פארברעכען, ווי זיי וואלטען אליין איהם באנאנען? האבען זיי גארניט געראכט וועגען דעם, וואס עס וואלט געווארען פון זייער יוניאן, ווען זיי וואלט זיך איינגעגעבען דורך אלערליי טריקס און סקאנדאלען אויף די מיטונגען, ווי זיי האבען עס נישט איי-גמאל געטאן, צו לאזען דעם גארטריינע-ווארענס הויפט-באכטער אויף זיין פלאץ? איז ווירקליך נאך נישטא עטוואס, וואס איז הייליג ביי די מענשען, אז זיי האבען געקענט זיך דערווענען זאגאר צו שווערען פאלש, אונטערצוקויפען פאל-שע עדות, אז זיי האבען געווארען אז זייער געטאשע אויף ליימענע פיס זאל נישט אראפגעווארפען ווערען פון זיין פערדע-סאל? דער איינציגער זוכט, וואס מיר געפינען אויף זיי איז דאס, וואס מיר ווייטען, ווי שטארק זיי זיינען פארבלענד-דעם און פארפיהרט געווארען פון לואי וועקסלער. אבער דאס מאך נישט פאסיר-רען מיט ערוואקסענע מענשען. זיי דארפען האבען גענוג פארשטאנד און גע-נוג ווילענס-קראפט צו קענען זיך בא-פרייען פון אלערליי שערליכע איינוואר-קונגען. מיר מווען אבער אפגעשטריי-כט מיט א געפיהל פון באפרידונג, אז אויף דעם לעצטען מיטינג פון לאקאל 20, וואו אונזערע ווייטער-זענענען איראעל פיינגערנ און ש. זיידמאן זיינען געווען אנוועזענדיג האבען אפילו די פארשע-סע, די פארבלענדעסטע דערווענען די ליכט, נאך דעם, ווען ווייטער-זענענע פיינגערנ האט פאר זיי קלאר געמאכט דעם נאנטען ענין. זיי האבען איינגע-זעהן, אז דא האנדלעט זיך נישט געווען פאליטיקס, ווי וועקסלער האט זיי גע-זוכט איינצורייזען, נאך ווענען פשוט'ער עהרליכקייט, ווענען דער איינפאכער יוניאן-מאראל, יע, ווענען דער סאכע עקזיסטענץ פון דער יוניאן, לעצטען דאנערשטאג האבען דעם גערהטעט איי-געזעהן, ווי נישט ריכטיג זיי האבען גע-האנדלעט. ווען דאס, וואס זיי האבען אליין באדארפט אויספיהרען - אויס-ראמען דעם שמוץ און קארופאציע פון זייער יוניאן - האבען זיי דורך זייער שרעקעדיקייט און פארבלענדקייט אי-בערגעלאזען צו דער אינטערנעשאנאל! מיר ווילען האפען, אז דאס, וואס האט פאסירט, וועט זיין א גוטער לעסאן פאר לאקאל 20, אזוי דאס קיינמאל קיינמאל וועט מעהר נישט פארקומען אזעלכעס. און זאל עס דאך פאסירען, וועט דער לאקאל אליין זיין גענוג שטארק מארא-ליש צו מאכען דעם נויטיגען, דאסאב.

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.

MORRIS SIGMAN, President
A. BAROFF, Sec'y-Treas.

S. YANOFESKY, Editor.
H. SCHOOLMAN, Business Manager

Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.

Vol. VI, No. 2. New York, Friday, January 11, 1924

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-ביכעל

די נאנטע אנגעלעגענהייט גרינדליך אונ-טערזוכט, און זי האט געפונען דעם אכ-טער-אונטער-זולדיג אין אלע פונקטען. דעם 3טען דעצעמבער האט זי צוגע-שטעלט איהר רעפארט צו פרעזידענט זינגמאן. זיינען אבער ארויסגעלאזען גע-ווארען קלאנגען, אז עס זיינען דא ניוע באווייזע פאר די אונטער פון דעם אכ-טער-אונטער-זולדיג. האט פרעזידענט זינגמאן זיך גארניט געאייגט מיט זיין ענטשייד-ונג, און האט אינסטרואירט די קאמיטע צו מאכען א צווייטע אונטערזוכונג. אפשר איז דאך גענליך צו געבען איהם דעם בענעפיט פון צווייטע, ווי קליין ער זאל נישט זיין. אבער עס איז אלעס גע-ווען אומזיסט. די קאמיטע אין איהר צווייטער אונטערזוכונג האט געפונען די זעלבע ליגעס. די זעלבע בלאפס, די זעל-בע שווינדלערישע ווענען, ווי אין איהר ערשטער אונטערזוכונג. מעהר נאך, די קאמיטע האט אייניגע מאל אויסגע-דערט וועקסלער'ן צו קומען פרעזענליך, און זאל ער פרובירען זיך פארטיידיגען, אויב ער קען, אבער אנטשטאט דאס צו טאן, האט ער אויף די מיטינגען פון דער יוניאן געהאלטען אין איין זידלען די אינטערנעשאנאל מיט איהרע באכטער. פרעזידענט זינגמאן, ערהאלטענדיג דעם צווייטען רעפארט פון דער אונטער-זוכונג-קאמיטע, האט נאטירליך נאך נישט געקענט ענטשיידען אנדערש, ווי דאס לואי וועקסלער קען נישט און סאך מעהר נישט זיין דער מענדעזשער פון לאקאל 20, און אויף אן אלגעמיינעם מיטינג לעצטען דאנערשטאג, דעם 3טען יאנואר, 1924, איז דער פסק אויסגעפירט געווא-רען. וועקסלער איז נישט מעהר מענדע-זשער פון דער יוניאן.

דאס איז א זעהר, זעהר טרויעריגע פאסירונג. לואי וועקסלער איז א פאר-העלמסיסמעניס יונגער מענש, ער האט אין זיין צייט געלייסטעט פילע דינסטע פאר זיין לאקאל, און פאר די ארגא-ניזאציע אין אלגעמיין. און עס איז אן אמת'ער וועהטאג, דאס אזא מענש זאל געשטרויכעלט ווערען אויף אזא שטער-ליכע אופן: אויסנארען ביי דער יוניאן געלד אויף דורך און דורך פאלשע פרע-טעניועס, האלטען זיין יוניאן אין איין גארען און בלאפען! ווען נישט סעקער-טער פרידמאן, ווער ווייט, ווי לאנג דער דאזיגער מענש וואלט נאך געקענט אזוי מיסברויכען דעם צוטרוי, וואס די יוניאן האט איהם געשענקט. ווער ווייט, אויף וועלכע פארברעכען ער וואלט נישט פעהיג געווען, ווען עס וואלט זיך איהם גע-לוינט. און סעקערטער פרידמאן האט ווירקליך זיך שטארק פארדינט ביי זיין יוניאן און אונזער נאנטער ארבייטער-באוועגונג, וואס ער האט געהאט דעם מוס אויפצוטראמען געגען דעם אלטע-טיגען מענדעזשער, וויסענדיג, ווי אונ-פאפולער ער וועט זיך מאכען ביי נאך א היבשען עלעמענט פון דער יוניאן, וועמען לואי וועקסלער'ן האט זיך איי-געגעבען צו פארטומלען זייערע מוחות. יע, ביז צו א געוויסען גראד איז די האנדלונג פון סעקערטער פרידמאן מכבד אויף די עקעלאסטע האנדלונג פון לואי וועקסלער. עס איז אונזער איינציגע טרייסט, וואס אין לאקאל 20 איז געווען קאמאש איין מענש, מוטיג גענוג און עהר-ליך, וואס האט געטאן אלעס וואס איז נאך געווען גענליך אויפצוהעקען די פאר-ברעכענע פון דעם העכסטען באשטען פון דער יוניאן נישט רעכענענדיג זיך מיט דעם, וואס ער קען דערפון שטארק ליי-רען. מיר ווייטען, אז די לעצטע 3 מא-נאטען, זייט די קלאנגען זיינען פארגע-בראכט געווארען, זיינען געווען אן אמת'ער גיהנום פאר ברודער פרידמאן. זיין עקעזוטיוו קאמיטע, ווי די מעהר סטע אין דער יוניאן, זיינען פאר'סמ'ט געווארען פון די רעדען פון לואי וועקס-לער, און זיי האבען ברודער פרידמאן און זיינע אנקלאגען נישט געשענקט די מינערסטע אויפמערקזאמקייט. דאס האט אבער ברודער פרידמאן אויף דאס מינ-רעסטע נישט ענטמוטיגט. ערהענדיג, אז ער קען גארניט אויספיהרען אין זיין יוניאן און מיט זיין עקעזוטיוו, האט ער זיך געווענדעט צו דעם אינטערנעשאנאל, און ערשט נאך א לאנגער, גרינדליכער און העכסט געוויסענהאפטער אונטער-זוכונג.

עס טוט אונז ווירקליך לייד. אין די מעהרסטע פעלע ווערען די שורות אויף דעם פלאץ אין דער צייטונג געשריבען מיט א געפיהל פון אמת'ער צופרידענהייט. ווען, למשל, מיר קא-מענטירען ווענען דעם פראגערס פון אונזער ארגאניזאציע, פון די פארשיידענע אויסטואונגען און פלענער פאר ווייטע-רע ארבייט. פליסען די ווערטער שנעל, און אירענער וועלכער אנטשטענענע פון אונזער וייט, און דאס שרייבען איז דאן ווירקליך א פארגעניגען. פון צייט צו צייט קומט אונז אבער אויס אנצוהירערען זעהר נישט אנגענעמע ווינאנעשעהנדי-שע, וועלכע ווארפען נישט קיין זעהר שעהנע ליכט אויף אונזער גרויסער אהר-גאניזאציע. דאן א דאס שרייבען פאר אונז א מוסטעניש. אמת, מיר ווייטען, אז עס איז נישטא אן עס קען גוט זיין עטוואס פאקאמענעס אויף דער וועלט. אמת, מיר געדענקען דאס זעהר ריכ-טיגע ווארט, אז „אויך אויף דער ווי זיין נען דא פלעקען“, און דאס דערפאר איז עס נאך קיין וואונדער נישט, ווען אויך אין אונזער גרויסער ארגאניזאציע פאר-סירען זאכען, וואס זיינען נאך א קנא-פער קערערס פאר איהר; אבער פון דעסטווענען, ווען דאס אונאנגענעמע פאסירט ווירקליך, פיהלען מיר גארניט אזוי פילאזאפיש-טעטיש. עס איז, פארשטעהט איהר, אן אייגענע וואונד-ר אין זי שטארקע, זי טוט וועל, און, אד-ווי שווער עס איז אפילו נאך זיך צו-הירען צו איהר.

אבער נישט אנצוהירען, פארשווייגען-דאס קענען מיר נישט, טאדען מיר נישט שווייגען מיטג נאך אפס צו מאכען זיך אליין שולדיג אין דאס שלעכטע. שוויי-גען קען אמת'ל ברענגען דערצו, אז די וואונד זאל זיך אלץ מעהר צווייטערען און אזוי פארניפערען דעם נאנטען קער-פער. דערפאר, נישט אנגענעם ווי עס איז, עס איז אבער א פליכט, וועלכע מיר ערפילט ווערען. מיר רירען דא ווענען דער וועקסלער-אפערע אין לא-קאל 20, ווענען וואס דער לעזער וועט געפינען א לענגערען באריכט פון סעק-רעטער פרידמאן אויף אן אנדער פלאץ אין דעם נומער „נערעכטיגקייט“.

דאס שמערצליכסטע אין דער דא-זיגער אנגעלעגענהייט איז דאס, וואס עס האט פאסירט מיט לואי וועקסלער. ער איז נישט קיין פנים חרשות אין אונ-זער ארגאניזאציע. ער איז איינער פון די עלטערע יוניאן-פיהרער. ער האט געקאנען פאר א לענגערע צייט דעם אל-געמיינעם צוטרוי, אלס אן איבערגעבע-נער און פעהיגער יוניאן-פיהרער, און מיט אמת'ל אזא פאסערונג, עקעלאסטע ענטפלעקונג! עס שמעלט זיך ארויס דורך קלארע און נאנץ אונבאשטריי-כט בארע באווייזע, אז לואי וועקסלער, דער מענדעזשער פון לאקאל 20, האט גע-האלטען אין איין גארען די יוניאן. האט דערצעהלט מעשיות צו זיין עקעזוטיוו באזאד ווענען זיינע אויפטואונגען, וואס זיינען נישט געשטוינען און נישט געפלויר-גען. האט אריינגעגעבען בילס פאר הוצאות, וועלכע ער האט קיינמאל נישט געמאכט. ווען די אנגעלעגענהייט איז געבראכט געווארען פון סעקערטער פריד-מאן אין אונזער דושענעראל אפיס, איז עס פאר פרעזידענט זינגמאן, ווי דאס איז זעלבסטפארשטענדליך, געווען איינער פון די פיינליכסטע מאמענטען אין זיין לע-בען: אזעלכע אנקלאגען געגען אן אל-טען יוניאן-פיהרער! אבער די אנקלא-גען זיינען געווען אזוי קלאר, און אזוי באשטימט, אז ער האט נישט געקענט זיי אוועקמאכען מיט דער האנד. ער האט עס געפיהלט, אלס זיין פליכט אויפצו-נעהמען די קלאנגען, און זיי לאזען אונ-טערזוכען פון א קאמיטע. דערביי איז ער געווען אזוי פארזיכטיג, אז אין דער קאמיטע זאל נישט זיין קיין איינציגער, וואס זאל האבען אמת'ל געהאט דעם מינערסטען סכסוך מיט לואי וועקסלער. די קאמיטע איז באשטאנען פון די ווייט-פרעזידענטען: דזשיימס האלער, איראעל פינבערג, שאול ווידמאן און פיליפ קאפ-לאווי, סעקערטער-זשענעראל פון ניו יארקער דזשיימס באזאר, און איצט קע-שיר פון אונזער באנק. די קאמיטע האט

עם פארשטעהט זיך, דאס ניט אלע
מיטגלידער פון די יוניאנס וואס באטיי-
לענען זיך אין אונזער אינטערעסען-אל-
לייגנדאטע, האבען געקענט גלייך דער
ערשטע טאג אריבערשטאנען זייער געלד
אין זייער אייגענעם באנק, און זיי וועלען
עס געוויס טאן איצטער. דאס וועט
מעגן זייער באנק שטערק און מעכטיג,
אלס שטארקער און מעכטיגער ווי עס
זינען די באנקען וואס זיי האלטען זייער

סך הכל — — — 615
 יי ווהאלען זיינען אויסגעשטריבען גע-
 ווען אומגעריכטערהייט. די קאנסער-
 פמעשפארטע עמליכע דאלאר. דאס
 אויך ווייזען, אז די אויכייסער זיי-
 באמת ציל-באוואוסט, דאס ווי גלוי-
 אין וויערע אייגענע כחות און הא-
 צומדיגע צו די אונטערעמאנגען
 צווישן אונזערע צעס.

[illegible]

דער ענגלישער פראבלעמארישט האט דורכגעמאכט א פארקערטע אנטוויקלונג, ווי דער פראבלעמארישט אויפ'ן אייראפע'ישן קאנטינענט. בעת די קאנטינענטאלע ארבייטער-פארטייען זיינען געקומען פון דער סאציאליסטישער אידעאלאגיע צו דער טעגליכער פראקטיק, איז די בריטישע ארבייטער-פארטיי געקומען צו דער סאציאליסטישער אידעאלאגיע דורכ'ן לאנגען אומוועג פון דער טעגליכער פראקטיק. דערמיט ערקלערט זיך די אייגענארטיגע ערשיינונג, וואס נאך דער נייער סטער היסטארישער פעריוד, וואס קוקט אויס אין אונזערע אויגען ווי א פעריוד פון נייסטיגער און מאָדערנער יודיש פונ'ם אייראפעאישען סאציאליזם, איז נאך די צייט פון דער נייסטיגער און מאָדערנער עליה פונ'ם ענגלישען ארבייטער קלאס. נאך אין יאָהר 1907 האָט דער בעלמאסטע קאָנגרעס און דער לייבאָר פארטיי אָפּגעוואָרפּען אַ רעוואָלוציע, וואָס האָט פאַרלאָנגט די פראָקלאַמירונג פונ'ם סאָציאַליסטישען ענדזעל. אין יאָהר 1910 טרעט אַרויס די ענגלישע אַרבייטער פארטיי אלס א זעלבסשטענדיגע פאָליטישע כוח און עס איז איהר געלונגען צו שיקען אין „הויז אָף קאָמאָנס“ 41 רעפּוזאַטען. אָבער דאָך גלייבט זי אונטער דער שטארקער נייסטיגער השפּעה פון דער ליבעראַלער פארטיי, און יודיש אין די ווייטערדיגע יאָהרען סטאַרעט זי זיך צו מאַכען דער ליבעראַלער פארטיי וואָס ווייניגער קאָנגרעגז ביי די וואָהלען. זי קווייטעקלט זיך נישט אויף אַ האָר צו לאָזען אַרייַנטרעטען איינעם פון איהרע פראָמינענטסטע פיהרער, דזשאַן בירנס, און ליבעראַלען סאָבינענט. אין דער מלחמה האָט זיך די אַרבייטער פארטיי אַרייַנגעוואָרפּען מיט'ן לאַנגען פּיער פון ברען פון אַ סאָציאַליסטישן ווייניג באַזירטער נשמה, זי האָט נישט בלויז געשטימט פאַר די מלחמה קרעדיטען, נאָך האָט זיך אויך שטאַרק באַטייליגט אין דער פאַנגאַנאָר פאַר רעקרוטען. ערשט ביים סוף פון דער מלחמה און אין די יאָהרען נאָך דער מלחמה זעהען מיר ווי די אַרבייטער פארטיי נישט זיך ווייטער אַ מער נאָך לינקס. די שווערע אינטערנאַציאָנאַלע פאָליטישע און עקאָנאָמישע רעוואָלוציען פון דער מלחמה, וואָס איז געפיהרט געוואָרען מיט די דעמאָנאָגישע און שטאַרקע לאָזונגען און הבטחות וועגען דער קאמף געגען מיט פריישייט, שוין איז געווען אַ גרויסע אויסניכטערונג פאַר'ן ענגלישען פאָלק, און די אַרבייטער פארטיי, וועלכע האָט מיטגעמאַכט אלע זיינע אַליוועס, האָט ענטשלאָסען געצויגען די קאָנסעקווענצען פון זיינע אַנטישיווענען.

ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע

פון ל. פינקלשטיין

לער פאנעוועט מען צו טאטען א פערשע
א פאנעוועט מען צו טאטען א פערשע
א פאנעוועט מען צו טאטען א פערשע

די ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע
די ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע
די ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע

די ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע
די ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע
די ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע

די ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע
די ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע
די ענינים פון אונזער אינטערנעשאנאל אין דער פרעסע

פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-
פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-
פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-

פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-
פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-
פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-

פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-
פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-
פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-

פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-
פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-
פון רעלעסטיאן צו ארבייטער-

אויף דעם ערשטן טאג פון דער
אויף דעם ערשטן טאג פון דער
אויף דעם ערשטן טאג פון דער

אויף דעם ערשטן טאג פון דער
אויף דעם ערשטן טאג פון דער
אויף דעם ערשטן טאג פון דער

אויף דעם ערשטן טאג פון דער
אויף דעם ערשטן טאג פון דער
אויף דעם ערשטן טאג פון דער

אויף דעם ערשטן טאג פון דער
אויף דעם ערשטן טאג פון דער
אויף דעם ערשטן טאג פון דער

נייעס פון יוניאן העלטה סענטער

דער "פאשעל עפעיר" פון די סטריקענטע פון יוניאן העלטה סענטער, דעם 17טען דעצעמבער, איז געווען א גרויסער ערפאלג. איבער הונדערט מענטשן זיינען שווערער געווען און אלע האבען זיך פילן שטארקער און געזונטער. און די לעצטע נייעס, איינציקער און אנדערע נאכערנישט זיינען אויך נישט געקלייבט געווארען. דער ערשטער לעסטער פון סענטער איז געגעבען געווארען פון דר. לעלאנד ע. קאפער, דירעקטאר פון דער אפיסיאלן לונג פון "אינזאסטריעל היידוויז" פון ניו יארק סטייט דעפארטמענט פון לייזן פאר דעם דורף בילדער און דורף "פלייט" געווען די געזונטהעלפער וועלכע די ארבייטער זיינען אויסגעוועלט און געוויסע מוסטערעס פארמאכען, וואו די דאזיגע געזונטהעלפער זיינען באווייזט געווארען. דינסטאג, דעם 18טען יאנואר, איז אונזערע געווארען געווארען א סעריע לעקטורעס פאר די ארבייטער, דייטש און רייטעטישע פון דר. דזשולע לאסאל סטיווענס, א גוט באקאנטער רייטעטישער און לעקטורער פון דער איבער שפיין און דייטש. דר. סטיווענס וועט פארטוועקען איהר לעקטורע דינסטאג, דעם 15טען יאנואר, דיווע פרייטאג, דעם 11טען יאנואר, וועט פאר די סטודענטען פון יוניאן העלטה סענטער רעדען דר. דזש. פ. ווארד באס, פרעזידענט פון דער קאאפעראטיוו ווער ליג, איבער "קאאפעראטיוו פאר וואלטונג פון געזונט". דאס וועט זיין אן אמת'ער, טריט' פאר די סטודענטען. פרייטאג, דעם 18טען יאנואר, וועט דר. וויליאם בערמאן, פון ניו יארק סיטי דעפארטמענט פון העלטה, געבען א לעקטורע בלויז פאר מענער. איבער געזונטהעלפערעס.

דער יעהרליכער מיטינג פון דעם באאדערטן דירעקטארס פון דעם יוניאן העלטה סענטער וועט פארטוועקען ביי א "לאנסט" ראנערשטאג, 17טען יאנואר, ביי דעם מיטינג וועט אפגעגעבען ווערען א באריכט פון דעם דירעקטאר פון צענטער איבער דער ארבייט פאר דעם יאָר 1923. דער יעהרליכער דינער פון דעם יוניאן העלטה סענטער וועט אפגעהאלטען ווערען אין דעם אלדיו סלאב דאנערשטאג, 17טען יאנואר, ביי דעם מיטינג וועלען זיין אנוועזענער דער נאנצער שטאט פון דער הויז, די דאסן טיירעס און דעמאנסטראציעס, אין עס ווערען אויך ארויסגעשיקט איינצארגעגען צו א סך יוניאנעס אונטער אונזער בארד איז דירעקטארס. עס ווערט ערווארטעט, אז דער דינער וועט זיין א דעמאנסטראציע דינער און מען וועט פיל פארברענגען. דארט וועט אויך אפגעפאנגען ווערען דער "דרייט" פאר אונזער מאסען-באל און ענטערטיינמענט.

רויכערען איז אונזער אויף די גרויסע שטאדטען ווערען פון איילענדיש, און דאס איז דער היפוך פון זיין באשטיי פונג. די אמאליגע רויכערער זיינען געווען דינער פון פאעזיע, ווייל פאעזיע גראמט זיך מיט פוילען זיך, ווייל פיהלען דאס אמת'דיגסטע נאנט פון לעבען קען מען נאך אין פוילען זיך; ווען מען לינט אויס'ן גראד, מיט'ן פנים צום הימל און מען דרייטעלט איינצוהאלטענדיג זיך מיט די בלויע רויך-דינגען... היינטיגע רויכערער אבער זיינען די גער פון דער טאבאקא-אינדוסטריע... דאס איינציגע איבערבלייבאכץ פון פאעטישען אמאל ביים רויכערען איז -- די לילקע. די לילקע איז א פארמער'ס מויל אויס'ן ווען ערגעץ אין די בערג, שמעקט נאך מיט פאעזיע, ווייל מיט פוילקייט און נאטור. צום 125 יעהריגען יובילעאום וויל איך אנערקענען די גרויסקייט פון דעם סינאר. רויכערען סימבאליזירט דאס לעבען פון א מענטש, זיינע אויסטראוונגען, חלומות און האפנונגען. רינגען רויך -- דאס איז די ניט ממשות'דיגקייט פון לעבען. זיצט א מענטש אין א שאקעל-שטוב, שאקעלט זיך און קוקט אויף די רינגען לאך רויך, וועלכע קיינלעך זיך ארויס פון זיין מויל, און ער פיהלט אז אויך ער איז א שטיקעל שותף צו מעשה בראשית, צו דער גאנצער רויך-דינג'יגקייט פון לעבען. דאס לעבען איז רויך -- און ממשות, אבער מען האט עס ליב. מען קען עס נישט אנכאפען, עס צווייט -- אבער עס איז גוט. עס איז אזא פארענדיגטע צו לעבען און צו רויכערען!...

א שעהנער אינסטאליישאן מיטינג ביי די ריפער מאכער יוניאן לאקאל 17

פון דזש. העלדער, סעק.

דעם אמת'ן די ריפער-מאכער זיינען פארט א וואונדערבאר פאלק. פאר זיי איז דאך שטענדיג צו ריידען, אפגעווען ווען פון די אלגעמיינע שלעכטע צייטן, וואס האבען זיכער די ריפער-מאכער פארט אויך נישט שטענדיג, זיינען די ריפער-מאכער אין דעם גייסטליכען דאך פארבליבען שטארק און געזונט און פיל מיט האפנונג, ווי אין די אלטע טעג צייטען. קיין וואך האט נישט געקענט צושטערען דאס "פליטעלע ריפער-מאכער".

מיר האבען איבערגענישט די אלטע לעזשער, נומערס פון די יוניאן-ביכלאך פון אלע מעמבערס. ביין ארויסגעהעלפער דעם נייעם ביכלעל פאר 1924, וועט יעדער מעמבער קריגען א נייעם לעזשער נומער. מיר האבען אויסגעמאכט פאר יעדען מעמבער זיין ביכלעל, וועלכען יעדער איינער וועט קענען קריגען אין אפיס. די נייע ביכלאך וועלען נישט ארויסגעגעבען ווערען אין קיין אנדער פלאץ ווי אונזער אפיס.

מיר בעטען אונזערע מעמבערס צו קומען אין אפיס נאך די נייע ביכלאך. "עדעלפאן און הענט" איז נאך אלץ אין סטרייט. די פירמע איז נאך אלץ איינגעשפארט און האפט צו קענען ארויסקומען זיגרייך איבער דער יוניאן. אזוי ווי שמעריקע איז א פריי לאנד, קענען מיר נאטירליך קיינעם נישט פאר וועהרען פון האבען "האפנונגען". מיר האבען אבער שטארק מורא, אז די פירמע וואל נישט בלייבען אפגעפילט מיט האפנונגען און אויסגעליריט פון די אמת'ע מחתקים. וואל זיי נאט העלפען.

די אינטערנעשאנאל באנק איז ענדליך געעפנט געווארען. ביז יעצט האט מען אלץ געדערט ווענען דער באנק יעצט אבער איז די באנק דא. וויבאלד זיך, א וואונדערבאר-שעהנע אינסטיטוט ציע. די ערעפונג, שבת, האט ענטפלעקט פאר דער גרויסער מיטגלידער-שאפט אן אמת'ן פאלאץ. עס איז געווען ערשטערע אנוועזענער צו זיין שבת ביי דער ערעפונג.

וואלען נאך יעצט אונזערע מיטגלידער דער זיך באנוצען מיט דינער באנק. קויפט "שערס" ווערט א דעפאזיטאר, קויפט "שיפס-מארטען" שיקט געלד צו אייערע קרובים -- אלעס דורך אייער באנק. כאטש די באנק פאר א שטארקע וואפען אין אייערע הענט. מיר גראטולירען פון סיסטעם האר צען דער אינטערנעשאנאל מיט דינען וויכטיגען אויסטאט.

דער אינסטאליישאן מיטינג, וואס די ריפער מאכער האבען אפגעהאלטען לעצטען דאנערשטאג, 17טען יאנואר, וועט לאנג פארבליבען אין זכרון פון אלע שטודענטען. ווען א ריפער-מאכער וועט מיט א פאר יאהר שפעטער זיך וועלען ער אינעם און די גוטע מאכענטען פון גייסטליכען פארענדיגטען וואס ער האט אמאל פארבראכט, וועט ער זיכער פאר זיך גלייך דערזעהן דעם מיטינג פון לעצטען דאנערשטאג.

ערשטענס זיינען די רעדנער נאך געווען אזוי פון העכסטען סטאד. די ריפער מאכער גלויבען, אז עס איז אלע מאל גוט צו האבען דאס בעסטע פון אלעס. האבען זיי טאקע געהאט די בעסטע רעדנער -- ברודער בארשא, סעקערעטער פון דער אינטערנעשאנאל און ש. יאנאווסקי, רעאקטאר פון דער "נערעכטיגקייט".

צווייטענס, זיינען די רעדערס אליין טאקע געווען זעהר געלונגען. איהר דארפט נישט פארנעמען דעם סוד, אז איהר קענט אמאל האבען די זכירה צו הערען דעם בעסטען רעדנער האלבער דינג א זעהר שוואכע רעדע. יעדער רעדנער, אדורך קענען רעדען, דארף ער נאך אויך האבען מול. עס מוז איהם געלינגען. קיים געלינגט עס איהם נישט, איז ברודערלאך, זעהר וואו נאך שטודענטען איז אונזער פאל האט דער שטאט גאט מיט'ן מול געארבייט האט איהר האנט, מיט דעם רעזולטאט, אז די רעדע זיינען געווען א קוואל פון פאר-געניגען פאר יעדען איינעם.

ברודער בארשא איז געווען סימפאטיש און ריהרענד, און ברודער יאנאווסקי -- סקי -- לאנגע און איבערגעניגענער. פאר די אנוועזענער האט עס אויסגעוועהן פונקט ווי ער וואלט געהאט געשריבען אן עריטאריעל ריידערדיג. און אונזער אייגענע קאפעליע! זיי קען מען אויך נישט אוועקמאכען מיט דער האנט. ברודער פלוצק, מענערדישער פון ריפער און אינדענערנעם דעפארט-מענט, און ברודער נאליד, פרעזידענט פון אונזער לאקאל, האבען זיכער ביי געשטייערט זייער טייל.

ארום און ארום איז דער מיטינג גע-ווען א וואונדערבארער. אבער דאס איז נאך נישט אלעס. רע-דענדיג ווענען די רעדנער פון מיטינג, וואלטען מיר עס געהאלטען פאר אן עולה ווען די ריפער-מאכער -- אט דער ע. מ. ק. די אלע אנוועזענער -- וואלען נישט דערמאנט ווערען. עס קען זיין, אז מאנכע וועלען אונז אנדערע לאקאלע פארטראסטען, שאוויינסטען, אבער דאס פאר אונז נישט אפגעהאלטען פון זאגען

ארבייטער פארטיי, די ארבייטער פאר-טיי האט ענערגיש באקעמפט די באקאנטע דעם און אינטערוועניע-פאליטיק גענען רוסלאנד; זי האט זיך אנטהענען גע-שטעלט גענען הויך פוילען אין דער פויליש-רוסישער מלחמה; זי האט קרעפטיג אנטערשטעט א שלום פאליטיק ביינוע אירלאנד; זי ווערעט האט פריהער אהן סאציאליסטישער איבער-צייגונג אפגעווערפט צום סאציאליסטישען אינטערנאציאנאל, האט ערנסט געאר-בייט אויף זיין ווידעראויפבויען אויב מען האט פריהער מיט א גרויסער מאס פון רעכט פארנעמווארפען די ענגלישע ארבייטער זייער אינסולאציע פאסיבא-לאגנע, זייער גלייכגילטיגקייט אנטקע-דערע לענער, קאן מען דאס איצט בשום אופן נישט סעהר כאהוויפטען. דורך א סימטעס פון פארשונגס-קאפערציעס אין א רייהע פון לענדער האבען זיך די ענגלישע ארבייטער פיהרער ריגורליך באקעמפט געמאכט מיט דער אינטערנא-ציאנאלער לאגע און האבען אויסגעאר-בייט א פראגראם אויף די ענגלישע פון די שלום-קאנטראסטען מיט דעם צוועק צו זיכערן די קאאפעראציע און סאלידא-ריטעט פון די בעלער, אנטקאט זייער אייביגער קנאה און שנאה. און דער אי-גערער פאליטיק האט די ארבייטער פאר-טיי ארויסגעקוקט א רייהע פון פאר-דע-לונגען, וואס זייער דורכפירונג מיט נאך לאנג נישט די פארוויקליכונג פון'ס סאציאליזם, אבער איז יעדען פאל א גרוי-כע סאציאלען געזונט.

צו ריידען ווענען דער רעוואלוציאנא-רייז פון דער ענגלישער ארבייטער פאר-טיי וואלט דעוועקטען פארשעט אר-בייטען, אבער זיכער איז, אז די ארביי-טער פארטיי איז אין די לעצטע יאהרען אפגעפילט מיט א נייעם פרישען גייסט. אין איהר גייסטליכער באנייערונג און אויספירונג האבען געשפילט א גרויסע ראלע די פיהרער פון דער "אינדעפ-ענ-דעם ליבאר פארטיי" (געגרינדעט אין יאהר 1893), וועלכע זיינען אין דער מלחמה צייט געבליבען אס געטרייסטען צו די פרינציפען פון דעם אינטערנאציא-נאלען סאציאליזם. זיי האבען אוי'ס כאמף געגען דער פאטריאטישער וואקא-נאליע ארויסגעווענען העראזיס פון רע-ליגיאנאפאסטאלס. די אינדעפערענט ליי-באר פארטיי איז אן אויטאמאטער טייל פון דער ליבאר פארטיי. דער פאקט, אז דעם פארשטארבענען פיהרער און פיה-מאקאנאל, דער מיטגלידער און פיה-רער פון דער אינדעפערענט ליבאר פארטיי, וועלכער איז צוליבע זיין מוטיגע-אנטיסיליטערישער פראפאגאנדא געווען בעת דער מלחמה אפער די פארהאט-טעסטע פערזענליכקייט אין ענגלאנד, איז געשטעלט געווארען אויפ'ן שפיץ פון דער ליבאר פארטיי אין פארלאמענט, סימבא-ליזירט אס בעסטען די טעבע גייסטיגע עוואלוציע פון'ס ענגלישען ארבייטער קלאס און די אויסזיכט פון זיין פרעמיע-ראט איינע פון די געלונגענסטע אינאנעם פון דער היסטאריע. מאקדא-נאל'ס קריסטאליזירט פון א הויכער סאציאליסטישער עטהיק דורכגעפלאמטע פערזענליכקייט, ווי ווייט מען קאן דאס בכלל זאגען פאר איין מענטש, א גראנטע, אז די ארבייטער פארטיי וועט נישט געשטויבעלט ווערען אין יענע נסיונות, אין וועלכע איטליע סאציא-ליסטישע פארטיי ווערט געבראכט בייס טועס טעם זיין פון דער מאכט.

אינטערנעשאנאל קאלענדאר

פון ה. סקולמאן.
היינטיגע וואך מיט 12 יאהר צוריק ניו יארק קלאקסאכער דעווינט באשר גרוועקט פונם ספעדינג קאמיטעט: א גרוועקט פונם ספעדינג קאמיטעט, א פאנאמא-קאמיטעט און א "נייע פאסט" קא-מיטעט. יעדע קאמיטעט דארף דורכפירען א געוויסען טייל פון דער ארבייט פון דעם יאָר. באשר. סען גלויבט, אז דויע אמיטעט וועלען שפארען א סך צויע, און די דעווינט באשר אלס אפזעלע וועט זיך קענען סעהר אפגעבען מיט אלגעמיינע טרויערשאפטען. * * * די סקוירטאכערס בעקעוואלעט ליג לאזט וויסען אלע סעמבערס פון דיווען פרייד, דאס זיי קענען זיך אפלייטען פאר דער קליינער סימט פון 50 סענע איינ-טרויערעלט. (צו יעדער צייט האבען נאך אונזערע לאקאלע גוט געהאט אייגענע-הערס קיין קראנקען בעקעפונג און ספעציעלע בע-קעוואלעט ליגס פלעגען געריכטעט ווערען פאר דיווען צוועק. אגב האט מען דערמיט געוואלט ארויסגעקומען די סעמבערס פון די סאטיוועס, וועלכע האבען צו יעדער צייט אונטעקאכט א גוואלדיגען איינפלוס אויף אונזערע מעמבערס.)

ניו יארק קלאקסאכער דעווינט באשר בעהם פון א רעזולוציע און באשליס צו רופען א ספרייק אין אירגענד וועלכען שטאט אויב עס וועט באוויזען ווערען, אז דאס איז זייער די פירען פארשלאסען אין צייט פון שרייבן.

א יובילעאום פון רויך

פון לעבעדיגען.
אלע יובילעאום פיערונגען געהען אוועק מיט'ן רויך. אבער דא איז נישט פיערען מיר א יובילעאום פון רויך גופא. עס ווערט די צייט 125 יאהר זינט מען רויכערט. און לכבוד דעם יובילעאום ווילט זיך שרייבען א פעליטאם. מיר געפעלט רויכערען, כאטש איך אליין רויכער נישט. רויכערען איז נאך נאך א יונגע אונ-טערנעהמיקע און אנטקענען שיכור'ן איז עס נאך כמעט אן עופה'לע. שיכור'ן האט שוין דער מענטש גע-רויכערט אזוי פון אנטקעל נח'ן אן, אבער רויכערען רויכערט ער ערשט 125 יאהר. רויכערן איז דער היפוך פון שיכור'ן. שיכור'ן פיהרט ארויס דעם מענטשען פון זיין געווענהליכען צושטאנד און ריי-כערען פיהרט איהם אריין אין זיין גע-ווענהליכען צושטאנד. שיכור'ן איז פאעזיע וועלכע ענדיגט זיך פראגמאטיש, אפס זעהר מיאוס פרא-זאטיש. רויכערען איז פאעזיע פון אנהויב ביז צום ענדע. (אפילו ווען מען קריגט דערפון שווינדלונגס.) רויכערען האט געמוזט איינפאלען א מענטשען זעהר א פוילען און זעהר א פא-סישען; א מענטשען, וועלכער האט גע-האט דעם צייט צו קוקען פילאזאפיש אויף דעם היסטארישן און עס נאך מעהר פארנעבלען מיט רויך. שיכור'ן האט א מענטש אפגעווארפן פון אומעם, פון א פארפלייצונג, פון איי-נאמקייט, ווי למשל נח נאכ'ן מבול...

אויגען עקזאמינירט מיט די נייעסטע אינסטרומענטען —

אין דר. בעקער'ס אפטיקעל אפטיקעס
נעמט מען ניט קיין שטענדיגן
דערפאר איז עס זיכער, אז דר. בעקער
קער'ס ברילען זיינען אן אמת'ע הילף
פארן אויג: זיי פארשטארקען די
זעה-קראפט און באפרייען דאס אויג
פון אנטרענגונג.
אלע ארבייטען ווערען געמאך אונז
סער דר. בעקער'ס פערזענליכער
אויפזיכט, מיט דער גרעסטער פאר-
זיכטיגקייט.

מאנהעטען:

213 איסט ברווויי 2318 זיכעס עו.
131 כעמער עו. (צווישען 135
(קאר. 8טע סט.) און 136טע סט.)
111 איסט 23טע סט. 100 לענאס עוועניו
(נעכטן 4טע עו.)

בראנקס:

895 פראנקעס עו. 262 איסט פארדאם רואר
ברוקלין: 1700 פייטלי עוועניו.

D' BARNETT L. BECKER
OPTOMETRIST OPTICIAN

קויפט איינשליסליך

קאלאמביא טהע

צוזעטשני טשאי

ווייט לילי טהע

עליאם ליבערמאן

לאיער

366 BROADWAY
Tel. Franklin 2238

געווען מענערליכער פון די דרעס און זיכעס
מאכער יוניאן פאר א שטוד פון יארגען.

THE ROGIN
VEGETARIAN RESTAURANT
Pure and Wholesome Food
No can goods served.
Open day and evening.

29 St. Marks Pl., New York

אינשורענס

פאר

קלאזמאכער

לעבענס פארזיכערונג
20 יאהר ענדאומענט
20 יאהר פיימענט

סאול מעטיץ

איצט מיט דער

ניו יארק לייף אינשורענס
קאמפאניע

110 איסט 23טע סטריט
טעלעפאן: נראמערסי 4224.

זוין אדרעס: 2008 דיילי עווע.
בראנקס, טעל. 5: פארדאם 7619.

טעלעפאן גרעמערסי 2441

די לעאנארד פרעס

42 איסט 23טע סט., ניו יארק

היינטיגע שבת אווענד, דעם 12טען יאנואר איז דער אינפערנאציאנאלער ארעס- טאנטען און קאסטיום באל

ארגאניזירט פון

אנאדריסטישען רויטען קרייץ

אין מאנהעטען לייסעאום, 66 איסט 4טע סטריט.

בילדער פון פרויאנט וועלען געציגט ווערען.

די אייננאמע נעהט פאר די ארעסטירטע אנארכיסטען אין אלע לענדער.
טיקעטס 50 סענט. ווארדראכ 25 סענט.

קלאוק, סקוירט און דרעס פרעסערס יוניאן לאקאל 35

דרעס פרעסערס, אויפמערקזאם!

1 מיר מאכען ספעציעל אויפמערקזאם די דרעס פרעסער,
דאס לויט אן אלטען באשלוס פון דער יוניאן, טארען
זיי ניט ארויפנעהמען פרעסער אין שאפ פון מארקעט.
אויב מען דארף נאך פרעסער אין א שאפ דארף מען זיי
ארויפנעהמען דורכ'ן אפיס פון דער יוניאן.

2 יעדער פרעסער אין שאפ מוז האבען א ווארקניג
קארד פון דער יוניאן. אהן אזא קארד טאר קיינער
ניט ארבייטען.

3 קיינער זאל ניט ארבייטען אווערטייט, אויב אין שאפ
איז דא א ליידיגער, "ביגעל באארד", א פריהער
מווען זיין אינסעפילם אלע פלעצער איידער מען
נעמט ארבייטען אווערטייט.

די פונקטען מוזען אפגעהיט ווערען, ווען ניט, וועלען די
באטרעפנדע פערזאנען גערופען ווערען צו דער גרווענס
קאמיטע פון דער יוניאן און וועלען שטרענג באשטראפט
ווערען.

אין נאמען פון

עסו. באארד לאקאל 35

דזשיימס ברעסלאו, מענעדזשער.

דעזיינערס פארלאנגט מען אלעמאל

א גוטע פראפעסיע פאר מענער און פרויען
לייבט אויסצולערנען, ברענגט גוטע פארדינסטען

נעמט א פראקטישען אונטערריכט אין
דער מיטשעל סקול און דעזיינינג פון
קלאוק, סטוב, דרעסעס, פאר קאוסט און
מענער-קליידער. א קורס און דער מיט
שעל סקול מיינט צו קריגען א גוטע
שמעלע און א גרעסערע געהאלט. הונד
דערסע מענער און פרויען האבען שוין
די מיטשעל סיסטעם געלערענט און
מאכען הוינט א שעהן לעבען. איהר
קענט עס אויך טאן.

די מיטשעל סקול און דעזיינינג
און פעטערן מייסינג איז געגרינדעט
געווארען מיט אויבער 50 יאהר צוריק
און האט דערגרייכט:

נייע אידעען
נייע סיסטעמען
בעסטע מעטאדען
בעסטע רעזולטאטען

פערזענליכער אונטערריכט, טאג און
אונטען קלאסען. מעסיגע באדינגונגען.
שרוייבט, מעלעפאנירט אדער קומט נאך א
פרויען בוקלעט מיט פולער אינפאר-
מאציע.

פרייע דעמאנסטריישען אין אונזער סקול.

אונטענט קלאסען: מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג

MITCHELL DESIGNING SCHOOL

15 WEST 37th STREET,

NEW YORK

Phone: Fitz Roy 1674

פערסער

מיר בעטען אייך, אז איהר זאלט
גען דויען לעטער מיט אפענע אויגען,
זינט מיר ווילען פארמיטען אייער
זינט.

איהר זאלט וויסען, דאס די ווייער-
טראק צו פרעסען וועלעכעס און ביי
זייע וואס מיר האבען ביז יעצט גע-
בט פאר די שעפער, זיינען געמאכט
אדערען אויף, דאס ווען די מאשינען
ען אריין די ווייער באניסט מען מיט
סך צעכענט און מען קלעפט צו מיט
ווייערענט, אום די ווייער זאל ניט ארויס-
כען צוריק.

ווייער צעכענט איז געמאכט פון א
ענדע שטאף וואס באזיצט זעהר א
ערען גערוד, און ווען איהר פארעט
א מיט וואסער און מיט הייסען אייך
נעהט אייך אריין דער גערוד אין
זעהן, וואס דאס קען זיין שערליך.

זאגט פילע ארבייטער פון אונזער
ב האבען זיך באקלאנגט אויף א הארץ-
שכטיג, אן אונטערזוכונג פון א דאק-
טאר האט געזייגט, דאס די שטארקייט
דעם צעכענט שטאף דאס הארץ און
אויגען, אונזערע ארבייטער רופען
אן "קאנסאמאשן-ברעטלאך".

מיר האבען די לעצטע צייט גענומען
לאפען די ווייער-ברעטלאך אויף
אכטע שטיקער האלץ. נאך יעדע האלץ
טאט אין זיך א געוויסע צאהל פער, און
איהר צעווארסט די צעכענט פון
ווייער-ברעטלאך און די האלץ, איז
גערוד זעהר שערליך פאר אייער גע-
זא! מיר האבען געאפערט שווערע
ט צו מעכאניקער זיי זאלען געפינען
מיטעל צו מאכען א ווייער-ברעטלאך
צו צעכענט און איהן האלץ, אכער עס
געווען זעהר שווער אויסצוארבייטען.

אכער יעצט קענען מיר אייך אונזאגען
גרויסע שמחה, דאס מיר האבען יעצט
קומען א נייעס פעסענט אויף א ווייער-
ברעטלאך, וואס קיין צעכענט און קיין
לץ ווערט ניט געברויכט דערצו —
האבען ערשונדען אזא סאט סאט ליי-
ט, וואס איז געמאכט פון קופער, און
האבען איינגעפיקסט מאשינען, וואס
עפנען צו די ווייער ברעטעל צו די קור-
לייטענט און עס קומט ארויס גוט
זיכטיג — א געזונט אין הארצען!

די ווייער-ברעטלאך זיינען ווייך און
קען זיי בויען זיי מען וויל, אהן די
בסטע סיין ווענט נאך 2 פונט און
אט וואס די שטיקער האלץ ווענען 16
ט. איהר וועט באוואונדערען די צו-
דענהייט פון אונזער נייעס פעסענט,
לכער איז א וואונדער פון דער צייט
דערצו איז דאס אזוי שטארק, דאס
קען איבערלעבען 10 ברעטלאך פון
א אלטען סטיל. מיר געבען אייך אן
א ווארנט אראפ פון אייער אר-
ט, ווארנט אויך אראפ די שמוציגע,
דעכטע לייזענט, וועלכע עס עקעלט
האנד צו נעמען. שרייט אין איין
געדער מיט די האלץ! נידער מיט
געפכעטע לייזענט!

אויב מען דארף ביי אייך אין שאפ א
ער-ברעטעל צו פרעסען וועלעכעס,
זינט אדער ביליווייע, קויפט אונזער נייע
פעסענט די קופערנע לייזענט.

מיר לאדען איין אלע פרעסער און דער
גערס, ווי אויך אייערע באסעס, זיי
לען קומען זעהען אונזער נייעס וואונד-
בארען פעסענט ווייער-ברעטעל, וועל-
ד וועט זיין א געזונט אין הארצען דעם
עכער און געזונט אין פאסטע אייער
ס, ווייל עס קאסט ניט שווער פון
אלטע שטאטעס.

עס איז אנערקענט געווארען אין די
עסטע שעפער פון ניו יארק פאר די
סטע ברעטלאך, וואס איז ווען געווען.
צו באקומען ביי די אמעריקען פלאש
וועלעכע פרעסבארד קאמפאני, 123
גאטע עוועניו, ניו יארק. טעלעפאן
2220.

ביטע פריינדליך, ניט דויען לעטער
אייער באם.

איהר זייט

זעלאדען

זו קומען און זעהן אונזערע מאדערנע
דראקטישע מעטאדען פון לערנען
עווייניג, פעטערן מייסינג, קאפירען
און סאמפלעס, דרייפויג, גריידינג און
פעשאן-סקעמשינג.

עטאבלירט דרייסיג יאהר.

די בערקאוויטש אקאדעמי

304 4טע עו., נ. א. קאר. 23טע סט.

רום 408

5. בערקאוויטש

סאלוואטאר ליקארד

„גראמאטע“, וויינען פארן 6 וואס קא-
נען ניט חת'מען, ווער נאמען.
עס פארשטעהט זיך, אז דאס נעמט
צו ביי א נאנצער צוואנציגסטעל פון
דער באפעלקערונג פון לאנד יעדען צו-
טריט צו די העכערע נעביטען פון גייס-
טיגען און קולטורעלען לעבען, ווי ליטע-
ראטור, קונסט, מוזיק, וויסנשאפט, ער-
פינדונגען און אנטדעקונגען, וויסען פון
פעלקער און צייטער, און יעדען צו-
טריט צו א פארשטענדליכער באטייליגונג

ניו יארק

225 פינפטע עיוענין, רום 1149.
טעלעסאן מעזיסאן סטווער 10365.

וועלען אפגעהאלטען ווערען

אין די פאלגענדע פלעצער :

סעקשאַן בראַנקס: לעקאל 1 קלאַב רומס, 1581 וואַשינגטאָן עוו. סעקשאַן בראַנזוויל: לייבאַר לייסעאָוס, 229 סעקמאַן סטריט.

בײַ דיזע מיטגינגען וועלען ספעציעל פארהאנדעלט ווערען די רע-
קאמענדאציעס פון דער דזשענעראל עקו. באַארד פון דער אינסטערנער
שאַנעל וואס וועלען געשטעלט ווערען אלס פאדערונגען צו די בא-
לעבאטיס ביים אויסגעהן פון אונזער אגרימענט.

די פראגען ריהרען אן די אינטערעסען פון אלע קלאוק מאכער
אין דער אינדוסטריע אלס א גאנצע. זאל קיינער נישט פארפעהלען
צו קומען.

עקזעקוטיוו באארד, לאקאל 1.

ל. הארצותיטש, טשערמאן.   ל. ליוויי, מענערזשער-סעקרעטער.

א. ל. ג. ו. יוניאן

וועט אָפּגעהאלטען ווערען

מאנטאג אבענד, יאנואר 14טען, 8 אוהר שארפ, אין „פארווערטס" האל 175 איסט בראדוויי.

1. בעריכת פון דער עקזעקוטיוו באאָרד.
2. מענעדזשערס רעפארט, דיסקוסיאָן וועגען דזש. עקז. באאָרד רעקאָמענדישאַנס.
3. וואָהל און בעסטען, רעקאָמענדישאַנס.

וועלען מיטען

אין בראַנזוויל לייבאַר לייסעאום.

219 סעקמאן סטריט.

דער מיטינג איז זעהר וויכטיג און אלע ווערען אויפגעמאָדערט צו
קומען און באטייליגען זיך אין די פראגען.

דזש. בראסלאוו, סעק. מענערדזשער.

יִשְׂרָאֵל פֶּתַח אֶרֶץ סוּר אֵל פֶּתַח עֵינָיו
וְיִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל

דער איינציקער ביי יעדעם איינעם
פון אים איז, אז קיין אנדערעס
זאל דא אינאנעם ניט. מערסט וויל
אבער אים, אז ניט נאר ווייניג דא
זאל מענטשן, וואס ווייניג אינאנעם
אז ניט, וואס ווענען אן שוויבען איז
אויב, נאך אז ווער צאלט איז א
פארטויבען.

לויס דע לעמטען פערעראלען צענע
ווען, האבען גאנצע פאמיליעס
געהאט א איינציגער זין דו פאר
איינמאל שטאמען אלען צונויפגעבן
אז זיי קאנען אינגאנצען מיט זייערע
און שרייבען, דאס מאכט אים ארום
א פאנעט פון דער באפעלעכונג פון
דאס.

מיט אנדערע ווערטער הייסט עס, אז
אויף יעדע 100 איינזאצער אין די
פאראייניגטע שטאטען, וואס זיינען

דעם שבת אווענט, דעם 12טען יא-
ר, איז דער אינטערנאציאנאלער ארע-
נטען און קאסטיום באג פאר דעם בע-
יט פון דעם אינארביטירען דויטש-
יץ, וועלכער טוט גוטע ארבייט צו
פערן די פאליטישע ארעסטירטע פון
די לענדער. דער באג וועט זיין און
העכעטען לייסעאום, 66 א. 4טע סט.

פאר אויסלענדער
פאר אנפאנגער

אלע גרייזס פון א. ב. ס. ביז
קאלעדזש.

רעדזשיסטריישאנס געהען איצט אן
בראנקס פרעפערדא
טארי סקול
 502-4-6 מדימאנט עוועניו
 בראנקס, ניו יארק סיטי.

מים סארא פינקעלשטיין
אפעלירט צו די קלאוממאכער דאס
איין זיי דארפן
אירגענד וועלכע אינשורענס
אָלען זיי זיך ווענדען אויף דעם
פאָלענדען אַרעס:
SARAH FINKELSTEIN
264 Grant St., New York

מעמבערס פון לאקאל 1, א. 5. ג. וו. י., אויפמערקזאם.

אונזער עקזעקוטיוו באַארד אַנאַנסירט דאָס קומענדיקע זונטאָג, דעם 13טען יאנואַר, וועלען פאלגענדע לעקטשורס אפגעהאלטען ווערען אין דאָן טאָן און בראַנס דיסטריקטס.

דאון-טאון — הלל ראגאף

ועם לעקטשורען איבער דער טעמע

אין קלינטאן האָל, 151 קלינטאן סטריט, רום 47.
12 אוהר שארפ.

בראנקס — מאַקס לעווין

וועט פארמוצען זיין סעריע לעקטשורס איבער דער טעמע

1521

אין אונזערע קלאָב דומם, 1581 וואַשינגטאָן עוועניו
וונטאָג, 10 אוהר פריה.

די לעקטשורס זיינען פון דער העכסטער וויכטיגקייט מיט וועלכע אונזערע מעמבערס דארפן זיין באקאנט.

עדיוקיישאנאל קאמיטע פון לאקאל 1.

ל. הארצווייטש, טשערמאן.   ל. ליוויי, מענערזשערסעט.

מרבויטער פון מלע
לענדער, פארטיר
נינט איד, און די
וועלט וועט זיין
אויפערע!

בעדקתי החוקתי
ולא ארפת.
(איוב כ"א, א.)

אפיציעלער ארנאז פון דער אינמערנטיי ייִאל ליידים באַרמענס וואַרקערס יוניאָן

Vol. VI, No. 3.

New York, Friday, Jan. 18, 1901

פרייטאג, דעם 18טען יא

PRICE 3 CENTS

לעבען און מאַכען אַ לעבען

גרויס און טיה איז דער אפגרונט צווישען לעבען און „מאכען א לעבען".
א לעבען מאכען כמעט אלע; גוט, אָרער שלעכט, אָבער „מען מאכט א לעבען".
לעבען אָבער, לעבען ועהר ווייניגע.

כדי דער ארבייטער זאל מענען וואס לייכטער מאכען זיין לעבען, מוז ער זיך פאראייניגען מיט זיינע ברודער־ארבייטער, בילדען איין שטארקען פארבאנד, א יוניאן. כדי אבער דער ארבייטער זאל אנהויבען לעבען, מוז ער אויפהערען צו זיין גאָר אין גאנצען א לױד־ארבייטער, און ווערען אן ארבייטער.

און גרויס, ווי עס איז דער אונטערשייד צווישען לעבען און „מאכען א לעבען“, און גרויס איז דער אונטערשייד צווישען ארבייטער און לוינ-ארבייטער.

פאר דעם ארבייטער איז ארבייט גופא דער אויסדרוק פון לעבען. פאר דעם לויף-
ארבייטער איז ארבייט א מאטערניש, א פלאג — דער סאמע היפוך פון לעבען.

ווען א מענש טוט אן ארבייט, וואָס איז איהם ליב, וואָס ווערט נישט אַרויפגע-
צוואונגען איהם איהם, וואָס ער וועהלט אויס מיט זיין אייגענעם ווילען, איז די
ארבייט, שווער ווי זי מעג אויסזעהן פאר דעם זייטגען מענטשן, פאר איהם א פאר-
ענליכע. די ארבייט איז נישט בלויז דער צעלוואַסט פון זיינע קערפערליכע אנשטרענג-
ונגען, נאר אויך פון זיין נשמה, פון זיין הארץ און פארשטאַנד.

ווען אבער א מענטש פארקויפט זיין ארבייטס־קראפט צו א צווייטען, און ער ווייס, אז דער צווייטער מאכט דערפון א פראַפֿיט, וועלכער מאכט פאר איהם מעגליך אַרומ־צונעהן פּוּס־מאַרין־פֿאַט, דאַן איז פאַר איהם די אַרבייט ביטער ווי נאַל, אפילו, ווען אונטער אַנדערע אומשטענדען וואָלט ער אליין אויסערוועהלט די דאָזיגע אַרבייט. אָבער דער געדאַנק, דער באַוואוסטזיין, דאַס ער איז א גערונגענער, דאַס ער אַרבייט, אום רייך פאַר מאַכען אַן אַנדערען, פאַר וועמען ער האָט נישט די מינערסטע סימפּאַטיע, דאַס מאַכט פאַר איהם די אַרבייט פאַר א קוואַל פון ליידען. ער מאַכט א לעבען פון זיין אַרבייט, אָבער אַז ער לעבען קומט עס נישט.

דער ארבייטער, דער ניט געדונגענער, פרייער ארבייטער, לעבט זיין שטארקסטן עלעכען בעת ער ארבייט. דער לוינ-ארבייטער הויבט ערשט אן אביסעלע צו לעבען, ווען זיין ארבייט איז גענדיגט. ווארים, ווען ער ארבייט, געהערט ער ניט צו זיך. ער איז פארהאנגען צו אן אנדערען. בעת ער ארבייט פארלירט זיין פערזענליכקייט זיין "איך", ער ווערט פאר דער צייט פון דער ארבייט פארוואנדעלט אין אַזאַ מאשין, ווי י, אויף וועלכער ער ארבייט.

„ארבייט מאכט דאָס לעבען זיס“, הערען מיר אָפּט פון אַלערליי „פּריטישערס“. דאָס איז אָבער נאָר ריכטיג, ווען די אַרבייט איז פֿריי, ווען זי איז דער אויסדרוק פֿון דעם מענשליכען ווילען, ווען זי איז ניט פאַרקויפט. לויט־אַרבייט מאַכט אָבער דעם לעבען מיאום, עקעלאַפּט. לויט־אַרבייט העלפט נאָר דעם מענשען, צו עסזיס־טירען, אָבער ניט צו לעבען. לויט־אַרבייט מיינט די פּאַרלייאַמענט, פֿון דעם מענשליכען ווילען, פֿון זיין גייסט.

אין אונזער ארדנונג איז דאס מעהרסטע העסליך, שלעכט, ווייל דאס מעהרסטע איז דער רעזולטאט פון לוינ-ארבייט, פון צוואנג. זעהר וועניג איז צו שפירען פון ליבע, פון נייסט און דאס, וואס מיר רופען ציוויליזאציע. אין אלץ פיהלט זיך דער ריח פון דער טויטער מאשין, מאשינאוועס.

אין דעם הויז, וואו איהר וואוינט, אין די סלידער, וואָס איהר טראָגט, אין די מאַווינג פּיסטשורס, אין טעאַטער, וואו איהר דאַרפט זיך אַמוזירען, אין די צייטונגען און ביכער, וואס ווערען געשריבען און געדרוקט פאַר אייער געברויך, אין אַלץ פּעהלם דאָס אַמט־שעהנע, דאָס אינדיוידועלע, דאָס אייגענאַרטיגע, דער אויסדרוק פון דעם גרינגע שאַפונגס־גייסט, עס איז אַלעס לײַזאַרליכע.

דער מענש וועט ערשט דאן אָנהויבען צו לעבען, ווען לויז-אַרבייט וועט פאַרוואַן-
לעלט ווערען אין פרייע, ניט געצוואונגענע אַרבייט. און ערשט דאן וועט זיך אָנ-
הייבען די אמת'ע ציוויליזאציע. די איצטיגע ציוויליזאציע איז דער רעזולטאַט פון
א קליין הייפּעלע פרייע גייסטער. און אויך די זיינען ניט אין גאַנצען פריי. די מעהר-
סטע ווערען סוף כל סוף באַזינגט פון דעם אַרומיגען לעבען, און פון פרייע שאַפער ווע-
רען זיי געדונגענע בעלי מלאכות. די גויסיגקייט, צו פאַרדינגען זיך טויטעט זייער
שאַפונגס-גייסט, שניידט אונטער זייערע פלינגען. אַנשטאט צו שאַפּען דאָס, וואָס
איז זיי צום האַרצען, טוען זיי דאָס, וואָס ווערט באַשטעלט, וואָס ווערט געאַר-
בעט. און, נאָטירליך, זייער נשמה פּעהלט אין דעם, וואָס זיי טוען. די ציווילי-
זאציע, וואָס אַזעלכע מענשען שאַפּען, איז נאָר אזא ציוויליזאציע, וואו דער מענש
קאָן נאָר מאַכען א לעבען, אָבער ניט לעבען.

די אמת'ע ציוויליזאציע וועט און קען נאך זיין דער רעזולטאט פון פרייער אר-
בייט; ווען יעדער מענטש וועט ארבייטען, ניט פאר נעצאָהלט, נאָר, ווייל און זיין
ארבייט וועט ער ערשט פיהלען דעם אמת'ן נענום פון לעבען. דאן ערשט וועט פאר-
שווינדען אלץ, וואָס איז אזוי בלאַס, מאָנאָטאָן און גייסטלאָז אין אונזער ציוויליזא-
ציע, און וועט מאַכען פלאַץ פאַר אלץ, וואָס איז באַמט שעהן, וואָס איז דער אַוויס-
דרוק פון דעם מענטשליכען גייסט.

די יוניאן העלפט דעם אַרבייטער צו מאַכען אַ לעבען, און דאן צו מאַכען אַ לע-
בען וואָס בעסער און וואָס לייכטער. דאָס איז דער באַלדיגער און דער ערשטער ציל
פֿון יעדער אַרבייטער-יוניאן. דער העכערער ציל אָבער פֿון דער יוניאן איז צו העלפֿען
שאַפֿען אַזעלכע צושטענדע, וואו נישט נאָר דער אַרבייטער זאָל קענען מאַכען אַ לעבען,
נאָר דער אַרבייטער זאָל קענען לעבען. דער העכערער, יע, דער סאמע העכסטער ציל
פֿון דער יוניאן איז צו שאַפֿען אַזעלכע געזעלשאַפֿטליכע צושטענדע, אונטער וועלכע
לוינ-אַרבייט זאָל אין גאַנצען פאַרשווינדען, און מאַכען פֿלאַץ פֿאַר די פֿרייע אַרבייט,
אזוי, אז יעדער מענטש זאָל זיין אַ פֿרייער אַרבייטער, און יעדער זאָל קענען לעבען מיט
זינע חושים נישט נאָר, ווען ער הערט אויף צו אַרבייטען, נאָר דוקא דאן ווען ער
אַרבייט.

**י'נישאנאל גיט 5 מויזענט דאלער
דייטשער ארבייטער באוועגונג**

נאך יערע וויכטיגע באשלוסען אויף דעם מיטינג פון אינזער גענעראל
עקזעקוטיוו באארד אין פילאדעלפיא.

קוטיווס און אויך מעמבער-מיטינגען,
וואָס ער האָט באַזוכט, אויף וועלכע עס
זיינען דיסקוטירט געוואָרען די פֿונק-
טען פֿון דער קאָנסטרוקטיוויזם פֿראַגראַם
וואָס איז אויסגעארבייט געוואָרען אויף
דעם מיטינג פֿח דעם באַאָרד אין שוויי-
צערלענד.

גלייכצייטיג האָט ער אויך באַרייכט
טעט ווענען די קאָנפערענצען וואָס ער
האָט געהאַט מיט די דרעס מאָנופּע-
טשורערס פֿון באָסטאָן אין באַזונד
באַנייאונג פֿון אַנריכענט וואָס ענדיגט
זיך דעם 15טען פעברואַר, און ער
דענקט דאָס די קאָנפערענצען האָבען
געבראַכט דעם געוואונשטען רעזולטאַט.
זווינע קאָנפערענצען האָט ער אויך גע-
האַט אין באַלטימאָר און נאָך אין אַנדערע
שטעט.

ער האט אויך באריכטעט וועגען די פארשירענע קאמיטעס וואס ער האט אפגאנגעט צו טאן געוויסע ארבייט, וואס איז געווען נויטיג און ער האט אנגעוויזן אזוי דעם געזעצ רעזולטאט פון דער ארבייט פון די קאמיטעס. באזונדערס האט ער זיך אפגעשטעלט אויף די ארבייט פון דער קאמיטע וואס איז באשטימט געווארען דורכצופיהרען די וואהלען פאר'ן עקזעקוטיוו באדאר פון דער דעסמאכער יוניאן, לאקאל (שלוס אויף זייט 2).

דער זיבעטער פערטעלייזערלייכער
מיטינג פון גענעראל עקזעקוטיוו באאדער
פון אונזער אינסטרוקטאָר, האָט זיך
געעפֿנט מיטוואָך בייטאָג, דעם 18טען
יאָנואַר, אין האָטעל סילוויניא, פילא-
דעליאַ.

אויף דעם מיסינג זיינען אויפגען-
מען געווארען א גאנצע רייע וויכטיגע
שריידראמען און פארבלעמען אין בא-
צוג די ארבייטער פון די אלע צווייגען
אין דער ליידס גארמענט אינדוסטרי,
און עס זיינען דערבוי פארגעקומען אינ-
טערעסאנטע דיסקוסיעס, אין ועלכע
אלע מיטגלידער פון דעם באאָרד האָבען
זיך באטייליגט. וועגען די אלע פראגען
און דיסקוסיעס וועס שפעטער צו בא-
ריכטעט ווערען אין די „גערעכטיגקייט“
פון דעם דעראקטאָר, ש. יאנאווסקי,
וועלכער איז אנוועזענד ביי די יוצונגען
פון דעם באאָרד.

דער מיסינג האָט זיך געעפּענט מיט
כאריטעטן פון פרעזידענט מאָריס זיג-
ל און ספּעציעלע אב. באָרדס ווע-
לען די אלע פאמיליעס אין אונזער
ניאָ אין די לעצטע פּאַר מאנאַטען, זינט
דער לעצטער מיסינג פון דאָס באָרד.
פרעזידענט זימאן האָט אָנגעוויזען
אויף די פארטירענע מיסינגען און אָפּ-
פּרעזענטירט וואָס דער האָט געהאַט מיט
די דזשיאָנטס באָרדס, מיט לאַפּאַל עקזע-

אינסטאליישאן פון דרעסמאכער עקזע-
קזיטיוו באארד לאקאל 22 דעם שבת

באצונ די וואהלען און אויך אויפפאר
דערענדיג די דרעסמאכער צו „באיקאָר“
(שלום אויף זייט 2).

אינהאלט-סארצייכנים --- „גערעכטיגקייט“ נומער 3.

זייט 1. לעבען און מאכען א לעבען. — בת קול.
נייעס.

זייט 2. פארשידענע נייעס פון אונזער יוניאן.
זייט 3. די וואהלען אין דער ליידס מיילארס
יוניאן לאקאל 38. — ב. דרייזין. מעדעס
ערשטער יאהרצייט.

זייט 4. ערוויקייטשאַנאל נאָמיצען.
זייט 5. די קלאַס באַמאָן מאַכער יוניאָן לאַמאַל
132. — ה. דובינסקי. עמאסינערס און בויש
לערס יוניאָן לאַמאַל 82. — מ. י. אַשפּין.

זייט 6. מריד און מרגניאציעס פראגען.
זייט 7. א שאפטיידעל — אברהם ריווען.
בערעל. — א. ראדוועק. מיינע שעדען איז
דיין הויז. — ז. וויינפער. נייעס פון יוניאן
העלטע מענטער.

זייט 8. מוז רעדאקטאר'ס נאטיציביכען.
זייט 9. די שלוםקאמעריע. — א. זעלדן. איינער
סערעששאנאל קאלענדאר. — ה. סקולניאן.
זייט 10. ווי אזוי די מעריע פון עינלויפער

ווערט באשטעטיגט דורך זייע אויסערשטעלונגען
י. ב. באראדולין. קורץ און שארף. —
י. ג. ג.

זייט 11. די איבערסקערעניש אין דעם ענגלישען
פארלאמענטאריום. — לעאן סאזאנאוויטש.

זייט 12. טריידינגס פראגען אין דער פרעסע.
— ק. פינקעלשטיין. די אויסלייטערונג. —
ז. ווהלער.
זייט 13. קורץ און שארף.

זייט 14, 15 און 16. אדווערטייזמענטס

פ' טאג טורה זייט א

רעם שבת בייטאן, דעם 19טען יא-
נאר, וועט אָפּגעהאַלטען ווערען דער
אינסטאַליישאַן מיטלענע פון דער עקס-
פּאָרד פון דעם פאַראייניגטען אַפּאָל-
22, די דרעם מאכער יוניאָן. דער מי-
טונג וועט געהאַלטען ווערען אין בעט-
האַונז האַל. 210 איסט 5טע סט.

ווי עכ איז געווען געמערקט
די „נערעכטיגקייט“ זיינע לעצטען דינ-
סטאג פארגעקומען וואהלען אין דעם
לאקאל פאר 20 מיטגלידער צום עקס-
באָרד אויף דעם פלאץ פון די וואס
זיינען מיט אַ פּרעזער צייט צוריק אויס-
געשלאָסען געוואָרען, נאכדעם ווי זיי
זיינען געפונען געוואָרען שולדיג אויף
לאָנעס פון מיטגלידער פון דעם לאַ-
קאל, דאָס יענע מיטגלידער פון דעם
עקסעקוטיוו באָרד האָבען פאקטיש גע-
שטעלט דעם לאַקאל אונטער'ן קאנטראָל
פון אַ קאָמוניסטישער אָרגאַניזאַציע,
וועלכע זוכט מיט די נידעריגסטע מיט-
לען אונטערגעדאָבען אונזער אינטער-
נאַציאָנאַל.

ווען עס האָבען געדארפט געמאכט
ווערען די נאָמיניישאַנס פאר די קאָנ-
גראַטען צום עקסעקוטיוו באַזאָר, זיי
זען די "לינקע" ווידער טעטיג געוואָרע-
וועלענדיג צוריק פאַרכאַפּען דורך טריקס
דעם עקסעקוטיוו באַזאָר, און ווען זיי
האַבען איינגעזעהען אז דאָס וועט נישט
געהן, האָבען זיי איבערגעקערט דעם
פּעזי אַווי דער אנדער זייט און אַז-
געפאַנגען "באַקאָטירען" די וואַהלען.
דאָס קאָמוניסטישע בלעטער, די "פּריי-
זייט" האָט יעדעס נאָך געשריבען וועגען
די וואַהלען אנדערע בלאַטס, אויס-
טראַכטנדיג פאַרשיידענע ליגענעס אין

האט איינער שוין געעפֿענט אן אַקאונט אין דער אינטערנעטשטאנאַל יוניאן באַנק? אויב איינער ווײַט אַ
דעפּאָזיטאָר אין אַן אנדער באַנק דאַרפֿט איינער ברענגען דעם באַנק בילעט אין אונזער באַנק

אונזער באניצער איז פרייטאג צונויף

א הארציגע דאנק

אונזער הארציגסטע און טיפסטע דאנק צו אלע אונזערע פריינד, וועלכע האבען געהאלפן מאכען די ערעפערונג פון אונזער באנק אזא פיינעם ערפאלג.

די לאקאלע פון אונזערע אינטערנעשאנאלע און די מעמבערס פון אלע אונזערע יוניאנס, אונזערע דירעקטארען און אונזערע פריינד, אונזערע סיווינגס-דעפאזיטאריס און אונזערע ביזנעס דעפאזיטאריס — אלעמען אונזער איינפריכטיגסטער דאנק.

די באנק וועט זיין אפען יעדען טאג, פון 9 פרייז ביז 4 נאכ-מיטאג; פאר געלט-שיקען אין סיווינגס-דעפאזיטס — טאג-טאג, ביז 8 און דינס-טאג ביז 7 אויפער אין אונזערע.

די אינטערנעשאנאל יוניאן באנק וועט זיין ראיעל און ביזנעסמעינס ווי אלע גוטע בענק, מיט דעם אונטערשייד, וואס מיר וועלען זיך טיילען מיט אונזערע פראפייטען מיט אונזערע דעפאזיטאריס, וואס מיר וועלען זיך באטראכטען נישט נאר אלס א ביזנעס, נאר אויך אלס אן עפענטליכע אינסטיטוציע, און וואס אונזער אידעאל וועט זיין צו דינען זיך, דינעדיג אונזערע דעפאזיטאריס און קאסטימער.

International Union Bank

Fifth Ave. and 21st St., New York City

Abraham Baroff,
President

Philip R. Rodriguez,
Vice-Pres. & Manager

Philip Kaplowitz,
Cashier